BONDIA® ARUBA

E

Gobierno ausente den... Atende problema di vivienda...

Pagina 5

Diasabra 1 di Maart 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Hues lo dicta sentencia dia 3 di april den caso di expropiacion contra Benny Sevinger

Pagina 2

- **CBA: Economia fuerte di Aruba impulsa pa prestacion robusto di turismo** Pagina 4
- **Cinco aña despues di prome infeccion di Covid-19 y Hulanda ta menos prepara pa un pandemia** Pagina 7
- **Zelenskyy ta sali di Cas Blanco sin firma acuerdo di mineral despues di discusion cu Trump** Pagina 23

Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba ta spera cu por ricibi mas fondo pa mas trabao den area di prevencion

Pagina 3

Corsou: Oposicion ta denuncia falta di transparencia den maneho financiero di gabinete Pisas

Pagina 9

Guatemala ta aresta miembronan Mericano y Canades di secta acusa di abuso sexual

Pagina 10

Hues lo dicta sentencia dia 3 di april den caso di expropiacion contra Benny Sevinger

Ayera den Corte den Prome Instancia a tuma luga tratamento di e caso di ontneming cu Ministerio Publico (OM) a cuminsa contra e sospechoso, ex parlamentario y minister Benny Sevinger, den e investigacion Avestrus. OM a entrega un demanda di confiscacion pa un total di 900 mil florin den e caso.

Mediante un comunicado di prensa OM a informa cu nan a exigi e suma di 900 mil florin como compensacion pa e supuesto beneficionan financiero cu e sospechoso a ricibi di manera ilegal di e crimennan pa cual el a ser condena den apelacion di caso Avestruz tambe.

OM a splica cu e capital obteni di manera ilegal ta inclui entre otro, donacionnan cu a ser duna na su persona y tambe sumanan haya di manera inexplicabel.

Anteriormente e ex parlamentario y minister a ser condena pa un castigo di prison di 48 luna, di cual 12 luna ta condicional cu un tempo di prueba di 3 aña. Ademas a kita e derecho di participa den eleccionnan y e derecho pa ocupa cualkier cargo publico durante un periodo di 5 aña.

"Caso Avestrus ta encera acusacionnan grave contra e ex-minister di Infrastructura y tabatin un impacto profundo den sociedad. Cu e ontneming, Ministerio Publico ta busca pa kita e beneficionan financiero obteni aki, cu e fin di manda un señal cla cu crimen no ta paga," OM a indica.

Dia 3 di april hues lo dicta su sentencia den e caso di ontneming aki.

Segun e noticiero local Noticia Cla durante tratamento di e caso Sevinger a indica cu e no por acepta cu el a ricibi 900 mil florin ilegalmente, manera cu OM ta bisa. Ademas, hues a puntra e sospechoso tocante su situacion actual caminda cu Sevinger lo a bira emocional y a cuminsa yora indicando cu e ta desemplea y cu su situacion ta hopi dificil na e momentonan aki. "Mi ta traha cashi, aki aya, ta haci trabou di verf. Loke mester pa sobrevivi," Sevinger a expresa.

E portal a reporta cu na e momento aki e yiu muhe di Sevinger, actual parlamentario Stephany Sevinger, tambe tabata den corte y tambe a biba un momento hopi emocional y no por a contene su lagrimanan.

Segun e noticiero, durante e tratamento a sali na cla cu durante e tempo cu Sevinger tabata minister y tabata biaha, e tabata spaar su 'daggeld vergoeding' y tabata usa esaki pa paga trabou riba su cas y e resto e tabata warda pa su siguiente biahe.

Na salida for di corte Sevinger, ken tabata compaña pa su famia, incluyendo su yiu muhe Stephany Sevinger ken ta actualmente parlamentario pa fraccion AVP, a duna declaracion na Telearuba y a splica cu manera ta conoci e caso Avestruz ta andando y di caso aki OM ta indica cu tin regalonan, sumanan financiero cu el a ricibi cual nan ta pone un suma na dje. Di esaki nan a cuminsa e caso di ontneming contra dje cu e meta pa kita e suma indica for di dje.

El a indica cu OM ta bay mas leu cu esey den e caso di un ontneming aki pasobra nan ta bay cu cosnan cu no ta ni den e caso. Manera ya caba menciona OM a yega na e suma di 900 mil florin y Sevinger a señala cu OM ta djis simplemente :scoge loke nan ta kere cu nan por bisa cu nan ta haya cu ta ilegal haya." Pero el a remarca cu OM no por prueba di unda e placa aki a bin supuestamente.

Sevinger a indica cu investigacion di OM, cu ta bisa cu e tin tres cas na Miami, condominium na Aruba, cuenta di banco na Corsou, Panama y Merca caminda e placa ilegal ta bay, no ta corecto.

"Ni den e caso pa loke ta trata e strafzaak esey no por a ser proba, nan no a ni trece dilanti, pero esey nan a usa si pa nan haci investigacion, nan a us'e pa tene mi 70 y pico dia cera y ta usa esey tambe awo den e ontnemingzaak," el a bisa.

El a splica cu loke OM a haci ta cu nan a haci un taxatie di su cas y e taxatie rapport aki ta bisa cu su cas ta costa na e momento aki 1.5 miyon. El a sigui splica cu OM ta bisa e 900 mil lo a bin di un fuente, cu segun Sevinger nan no por bisa ken, cu a dune e placa ey y cu e ta placa ilegal.

"Ami a prueba nan cu mi tin un hypoteek, 600 mil florin. Mi a haya na salario como parlamentario y minister 3.5 miyon florin. Mi a haya na entradanan di otro fuente, manera cu mi casa ta traha, los di entradanan oficial. Mi tin suficiente placa pa tin un cas, despues di 30 aña, cu tin un balor di 1.5 miyon florin. Esey ta e balor, e no ta e loke a costa pasobra ami mes a traha mi cas," e ex parlamentario y minister a sigura.

El a remarca cu e caso aki no ta bay tocante e acusacionnan cu nan tin den su contra, cu el a haya placa ilegal, pero cu e ta bay over di un persecucion politico den su contra.

Caso Avestruz a cuminsa cu un investigacion di Landsrecherche tocante delitonan di corupcion cu posiblemente tuma lugar relaciona cu entrega di tereno di gobierno entre 2009 y 2017.

Den caso Avestruz a investiga e posibel rol di ex-minister Benny Sevinger y tabata dirigi riba e pregunta si companianan a haya derecho di erfpacht a base incorecto.

Oficialmente e caso a cuminsa na luna di september di 2022, pa varios dia e diferente sospechoso a acudi na corte pa interogacion tocante e fundacion Curason Berde. Un di e tres acusadonan a nenga di contesta e preguntanan di hues na comienso di e caso, ya cu segun el a indica, el a wordo interoga varios biaha como testigo y el a contesta casi 3,000 pregunta. P'esey el a sigura cu no tabatin necesidad pa contesta ningun di e preguntanan, lagando esey na su abogado.

Manera ya ta conoci Sevinger a ser condena pa su participacion den e caso. Inicialmente Corte di Prome Instancia di Aruba a haya Sevinger culpabel di abuso di poder y di su funcion como minister y dun'e un castigo di un aña di prison cu seis luna condicional y tambe a inhabilit'e pa eherce un funcion publico pa un periodo di cinco aña. Sevinger y su ekipo no a keda contento cu e sentencia aki y a dicidi di apela.

Den luna di juli aña pasa Corte di Apelacion a duna su sentencia y den esaki a aumenta e castigo di Sevinger. Corte di Apelacion a aumenta e castigo di Sevinger cu 36 luna, pa un total di 48 luna di castigo di prizon, di cual tres aña ta condicional, y a kita tambe e posibilidad di ser eligi of di traha como ambtenaar pa cinco aña.

Despues di e sentencia aki Sevinger a keda decepciona un biaha mas y a expresa cu OM ta esun cu ta corupto y cu tin un persecucion politico su tras. Sevinger a apela e decision y a opta pa bay Casacion. Ainda no tin sentencia pa loke ta caso Avestruz den Corte di Casacion, pero OM a indica cu Casacion no lo considera e hechonan di e caso di nobo, pero si lo considera e proceduranan legal y si e decision di Hof ta bon motiva.

Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba ta spera cu por ricibi mas fondo pa mas trabao den e area preventivo pa mucha y hoben

Recientemente director di Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba, James Sneek hunto cu su delegacion a reuni cu formadornan di gobierno Gerlien Croes y Mike Eman. Den su declaracion na prensa Sneek a splica kico ta e puntonan di prioridad cu e fundacion a trece dilanti y kico a e expectativa pa loke ta cooperacion cu e gobierno nobo.

Sneek a splica cu nan por a splica na e formadornan kico ta e trabou cu e fundacion ta haci na Aruba actualmente, pero banda di Aruba tambe for di 2022 na e islanan BES via e number 918 cu e muchanan di e islanan aki por yama tur dia pa haya e servicio for di Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba.

El a sigui splica cu durante e reunion nan a para keto tambe na puntonan di desaroyonan cu ta tumando luga bou di e hobennan, e parti di violencia, por ehempel, cu ta un punto cu Sneek a remarca ta cu ta aparece hopi, e parti di salud mental, situacion na cas y tambe loke ta situacion di scol.

"Nos por a splica hopi duidelijk ki trabounan nos ta haciendo actualmente na Aruba y pakico esaki ta importante. E ta hopi importante loke ta e trabou preventivo, Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba ta usa diferente instrumento pa por ta den contacto cu e mucha, hoben y adulto hoben," el a bisa.

El a indica cu via di e instrumentonan aki loke nan ta haci, como parti di nan vision y mision, ta brinda e mucha y hoben informacion pa asina basa riba e informacion aki e hoben por tuma e miho decision pa su mes y pa su famia of hunto cu su famia, pa asina crea ciudadanonan vital den comunidad.

Sneek a agrega cu un punto hopi importante cu nan a menciona durante e reunion ta cu cu como organisacion nan ta traha basa riba loke ta beleidsvisie cu ta bisa cu tur aña e fundacion lo kier tin en total 13 mil contacto cu mucha, hoben of adulto hoben. El a señala cu y si mira e datonan di aña pasa, tabatin 15.686 cu ta riba loke nan ta stipula.

"Como organisacion bo kier keda crece y bo kier keda crece pasobra mas informacion e mucha y hoben tin ta pone cu menos problema e tin maña y esaki ta loke nos por a delinea basta duidelijk pa aworaki," el a indica.

Pa loke ta subsidio, contestando pregunta di prensa tocante si e fundacion ta ricibi subsidio di gobierno y si lo desea di ricibi mas, Sneek a splica cu si nan ta ricibi subsidio y cu nan lo desea di ricibi mas. El a sigui splica mas nan kier haci, mas placa e ta costa y e motibo cu nan kier haci mas, el a menciona,nan a logra splica hopi duidelijk durante e reunion.

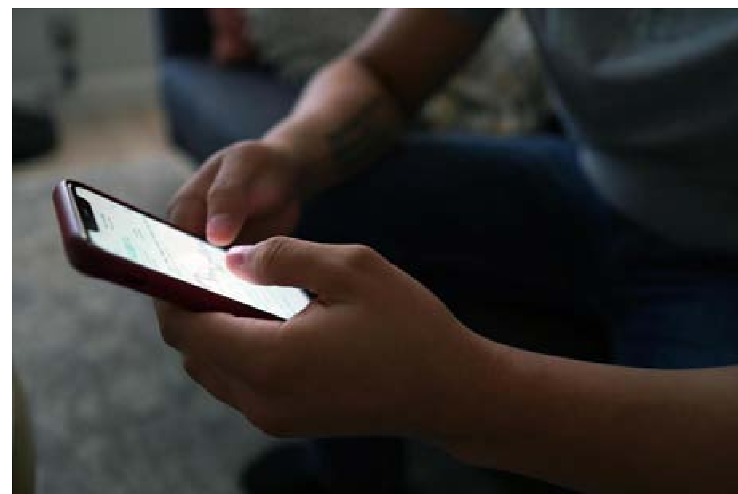
El a remarca cu esaki ta un punto hopi importante pasobra si no tin mas inversion den e parti preventivo e lista di espera na cuido curativo ta bay keda subi.

"E no ta un solucion di un problema, e ta inversion den e persona. Asina nos organisacion ta wak e, bo ta inverti den hende y asina personanan aki ta zorg pa yega na nan vision y soño cu nan tin, loke nan kier logra pa nan y nan famia. Nan ta mucha y hoben cu ta parti di nos comunidad y nan tin cu carga e isla mañan y e inversion mester tuma luga aworaki," el a subraya.

Adicionalmente Sneek a indica cu e fundacion lo desea di mira mas sosten di parti di gobierno. El a splica cu mirando cu actualmente nan ta duna e servicio na islanan BES, e ta un cooperacion cu protocol cu tin cera cu gobierno Hulandes locual kiermen cu den e caso aki gobierno Hulandes ta mira e necesidad y balor di un organisacion asina. "Esey bo ta spera di ricibi den e caso aki na cas," el a agrega.

Pa loke ta aumento den uso di nan servicio, el a indica cu tin un subida, pero no por bisa directamente cu tur ta problema. El a menciona cu loke scolnan na Aruba a cuminsa haci desde 2020 despues di COVID ta algo hopi bon caminda nan a bira hopi preventivo. El a indica cu si ta trata di djis un mucha cu nan ta mira cu algo no ta bon, scol ta tuma contacto pa asina e fundacion por bay y haci un charla.

Sneek a indica cu Telefon pa Hubentud Aruba ta mas conoci bou di mucha y hoben como 131 Aruba, y aworaki no ta solamente telefon, email y chat entre 2or cu 6or di atardi mas. El a indica cu e ta tambe awor parti mainta den e scolnan pa asina hiba e informacion preventivo na e mucha- y hobennan.

Aña pasa riba dia 20 di november Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba a celebra 25 aña di existencia. Dia 20 di november aña 1999 tabata prome biaha cu un mucha na Aruba a haci un yamada na number 131 y a ricibi informacion, sosten emocional y conseho for di un mentor na Telefon pa Hubentud.

Segun informacion anteriormente brinda pa e fundacion, den 25 aña y te awendia ainda termento ta un topico cu ta bin hopi dilanti. E fundacion ta ofrece tur dia charla na diferente scol y ta haci mas cu 220 charla tocante diferente topico y un di e topiconan cardinal semper ta termento.

Otro topico cu den e ultimo tres aña a aumenta ta situacion na cas. Esaki por tin di haber cu divorcio, e por ta relaciona cu scol, conexion cu mama of tata, e falta di un tata de nan bida, entre otro, ta aspectonan cu ta bin dilanti.

Algun otro topico cu ta preocupante entre hobennan tin di haber cu e ambiente social, con e salud mental ta, con e hobennan por relaha y tambe con nan por tin un balans entre scol of trabou y nan bida social, cual e fundacion ta mira ta bin dilanti frecuentemente den e ultimo añanan.

Soledad tambe ta un topico cu ta bin dilanti bastante, mas tanto entre hoben- of hobennan adulto cu ta riba nan mes pa un temporada largo tin falta di comunicacion. Adicionalmente e sentimento cu nan ta parti di comunidad ta un aspecto cu e fundacion a tuma nota cu a bay un tiki atras den e yamadanan.

CBA: Economia fuerte di Aruba impulsa pa prestacion robusto di turismo

Banco Central di Aruba (CBA) a publica e siman aki e "State of the Economy" pa e prome nuebe luna di 2024. Den esaki, a destaca con aumento den turismo ta reforsa consumo y ta impulsa crecemento economico.

Den prome nuebe luna di 2024, economia di Aruba a demostra forsa continuo. Crecemento tabata impulsa pa e prestacion robusto di sector turismo, cu a mira aumento di entrada y un cantidad mas halto di bishitante for di Merca y America Latino.

E aumento aki di turismo, hunto cu aumento den demanda domestico, a mehora tur indicador di consumo. Proyectonan grandi di construccion, principalmente den sector turismo, tambe a contribui na actividad economico y a impulsa inversion.

Indicadornan di inversion tabata mixto, sinembargo, cu algun mustrando caida.

Fin di september 2024, e tasa averahe di inflacion pa 12 luna a baha na 2.0% for di 3.4% na fin di 2023, pa motibo di e reduccion den impacto di e aumento di tarifa di utility na augustus 2022, prijs mas abao pa compra di vehiculo, y un contribucion chikito di prijs di cuminda.

Servicio di comunicacion y mantencion di vivienda tabata e impulsornan principal di inflacion na september. E aumento den entrada di turismo a conduci na un fluho neto di entrada di Afl. 566.3 miyon den divisa den prome nuebe luna di 2024. Consecuentemente, pa fin di september 2025, reserva internacional tabata mas cu adecua segun midi di Banco Central di Aruba. Adicionalmente, entrada di gobierno for di impuesto a haya un boost for di e prestacion robusto di sector turismo, mientras mehoracion den condicionnan di mercado laboral y aumento di actividad economico a contribui na aumento den tur categoria di entrada di impuesto.

Actividad Domestico
Durante e di tres kwartaal di 2024, GDP real pa kwartaal a crece 4.8 porciento compara cu e mesun periodo di 2023 (Chart 1). Den e kwartaalnan anterior di 2024, crecemento di GDP pa kwartaal a alcansa 8.5% den prome kwartaal y 10.2% den e di dos, respectivamente. Esaki a conduci na un expansion real averahe di GDP di 7.8% na fin di september 2024.

Despues di recupera na 2021 y desacelera na 2022, crecemento a stabilisa pero toch a keda halto, alrededor di 8 porciento durante 2023 y e prome tres kwartaal di 2024. Den prome tres kwartaal di 2024, turismo a impulsa e aumento aki den produccion economico, pa motibo di un aumento significante den e cantidad di bishitante stayover (+16.4%) y di crucero (+13.2%). E aumento aki den sector turismo tambe a impulsa consumo y importacion, mientras inversion a duna señalnan mixto mientras algun hotel tabata cerca di keda completa.

Turismo
Te cu september 2024, mayoria di indicador relaciona cu turismo a mira expansion di dos cifra compara cu e mesun periodo na 2023 (Tabel 1). Bishitante stayover, pa anochi, di crucero, RevPar, y entrada di turismo tur a crece cu mas cu 10 porciento.

Mientras tanto, ocupacion di hotel y ADR tambe a exhibi aumento, maske na un velocidad mas modera. Entrada di turismo pa cada anochi a keda virtualmente sin cambio. Den contraste, e averahe di largura di estadia (ALOS) a reduci durante e periodo bao revision compara cu e prome 9 luna di 2023.

E crecemento fuerte den e cantidad di bishitante (tanto stayover como crucero) a impulsa otro indicadornan, manera entrada di turismo y anochi pa bishitante, durante e periodo bao revision (Tabel 1.) E cantidad di bishitante stayover a registra e crecemento mas significante entre tur indicador relaciona cu turismo, continuando un tendencia di aumento observa desde e di tres kwartaal di 2021.

E cantidad di bishitante stayover a aumenta cu 16.4 porciento, alcansando 1,082,471 bishitante, compara cu e prome tres kwartaal di 2023 (Chart 2). E expansion aki ta considera cuantioso ora ta compar'e cu e crecemento aña pa aña (YOY) pa e mesun periodo na september 2023 riba september 2022.

Durante e periodo menciona, e cantidad di bishitante stayover a aumenta cu 13.9 porciento.

Bishitante di crucero tambe a mustra un aumento durante e periodo aki, alcansando un total di 651,342 (+13.2%) compara cu 575,597 durante e mesun periodo na 2023. Maske ainda registrando crecemento fuerte, e aumento ta riba un tendencia normalisador ora ta compar'e cu expansion den cantidad di bishitante crucero pa e mesun periodo di 2023 y 2022.

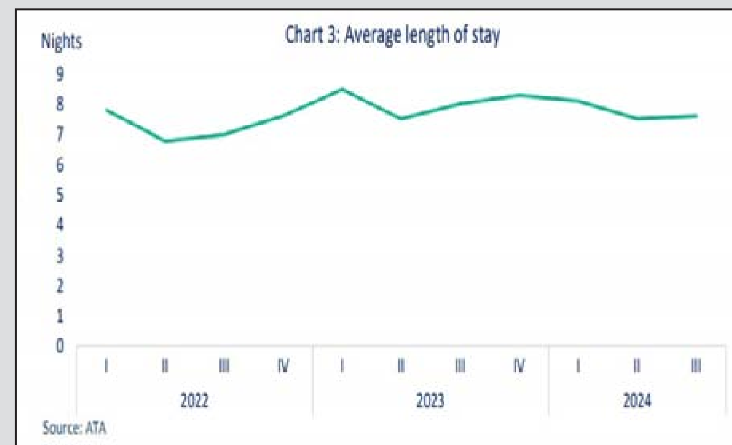
Como resultado, entrada di turismo a aumenta na $3.1 biyon (+10.9%) y e anochinan total di bishitante tabata 8,257,671 (+10.8%). Similar na e tendencia observa den e cifranan pa bishitante crucero, e expansion den entrada di turismo y anochi total cu bishitante tambe a mustra señalnan di normalisacion despues di mira entrada di turismo crece cu 15.8 porciento na 2023 y 48.0 porciento na 2022, mientras e cantidad di anochi cu bishitante a bula cu 27.4 porciento na 2023 y 40.9 porciento na 222.

A pesar di e boost den e cantidad di turista, e caida den e ALOS ta mitiga e magnitud di e expansion den anochi durante e prome tres kwartaal di 2024. Te cu YTD september 2024, e ALOS a baha cu 4.8% compara cu e mesun periodo na 2023. Durante e prome nuebe luna di 2024, e ALOS tabata 7.6 dia, un reduccion for di 8.0 dia durante e mesun periodo na 2023 (Chart 3). Desde 2022, e ALOS a sigui un tendencia di reduccion pa e prome dos kwartaal di e aña, revertiendo na un tendencia di crecemento den e di dos mita di aña (Chart 3).

E aumento y caida consistente aki a continua den di tres kwartaal di 2024. Pa luna di september 2024 compara cu september 2023, un ALOS mas cortico (september 2024 cu 7.3 anochi vs september 2023 cu 8.0 anochi) a contribui na crecemento negativo di -3.7% den e cantidad di anochi pa bishitante.

Ademas, data di sector hotelero tambe a mustra indicacion di un boost den e sector. Pa e prome tres kwartaal, RevPAR a registra crecemento di dos cifra, den linea cu e data menciona riba bishitante. Ademas, ocupacion di hotel a alcansa 82.2%, un aumento di 6.4% riba 77.8%. Exhibiendo crecemento similar, ADR tabata $364.6, un aumento compara cu $343.3, resultando den aumento di 6.2%.

Durante e periodo bao revision, entrada di actividadnan di turismo registra a traves di e banconan comercial local a crece cu 10.9 porciento compara cu e mesun periodo na 2023. E aumento den entrada di turismo tabata atribui na e crecemento YOY den anochi total pa bishitante, y un aumento leve den gasto di turista pa cada anochi.

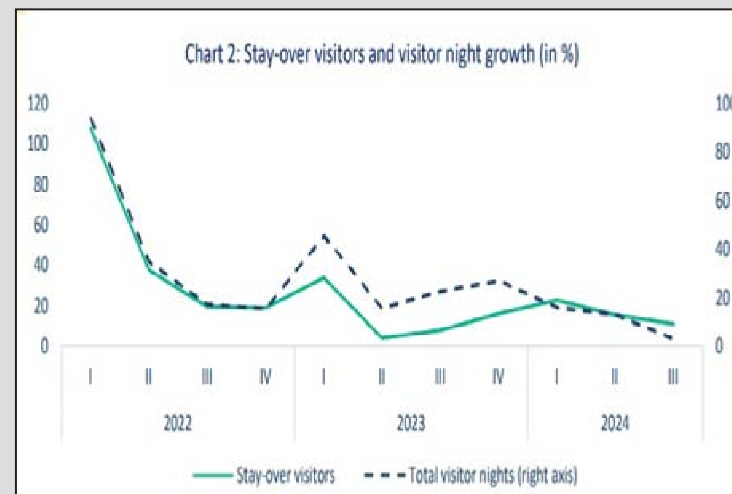
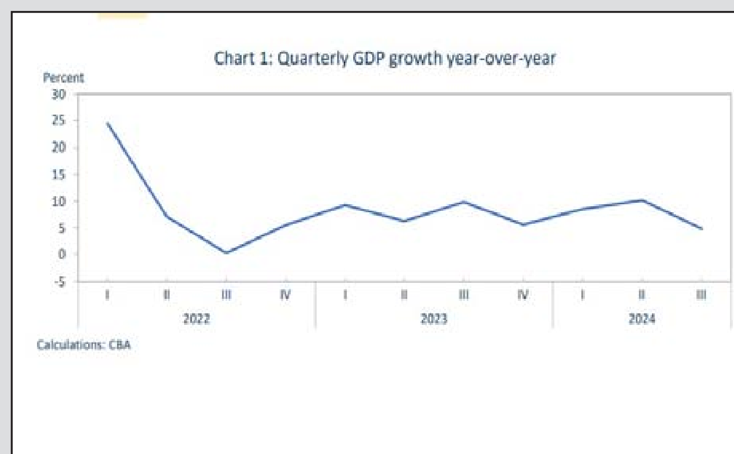

Table 1: Tourism indicators for Aruba
YTD September

	2022	2023	2024
Stay-over visitors	816,362	930,157	1,082,471
Average length of stay (in days)	7.2	8.0	7.6
Total visitor nights	5,850,732	7,454,903	8,257,671
Cruise visitors	358,679	575,597	651,342
Hotel occupancy (%)	73.7	77.8	82.8
Average daily rate (US$)	304.2	343.3	364.6
Revenue per available room (RevPAR) (US$)	224.3	267.2	301.7
Tourism revenue per night* (in Afl.)	417.6	379.7	380.3
Tourism revenue* (in Afl. million)	2,443.2	2,830.4	3,140.3

Sources: CBA, ATA, AHATA

*Only those registered at local commercial banks.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

Editorial

Gobierno ausente den...
Atende problema di vivienda...

Un di e problemanan grandi y persistente cu cualkier gobierno lo mester atende na e momento aki ta esun di vivienda. Claramente, nos ta papiando di 'atende' y no di 'resolve', sabiendo con dificil y multifacetico e asunto ta. Esey no ta conta solamente pa nos, hasta pais manera Hulanda cu un atencion constante pa e problematica aki, ta actualmente confronta cu un escasez grandi di vivienda, y esey den tur categoria. E problema cerca nos ta cu sigur den e ultimo añanan, hasta riba tereno di maneho y mucho mas como co-inversionista, gobierno(nan) tabata sobresali pa nan ausencia.

Cu esey lo cambia cu e proximo gabinete ta keda na nan pa dicidi, en todo caso e urgencia t'ey y ta creciendo tur dia. Den consulta cu e sector di intermediario di bienes inmobil e formadornan a tuma nota di e obstaculonan cu nan ta mira pa un desaroyo mas sano di e mercado di vivienda. Kico lo bay haci cu e informacion ey ta algo cu lo mira despues. Sin embargo, ta importante mira e problematica aki den un contexto mas amplio, pasobra tin hopi cos pa tuma na cuenta y cu ta haci cualkier opcion bastante compleho.
Escasez di vivienda ta resulta di por ehemplo falta di maneho gubernamental, falta di tereno pa vivienda, falta di inversion den construccion di vivienda, vivienda converti den negoshi, acceso liber di no-residente den compra di vivienda local, y algun mas. Den ultimo añanan nos tur a ripara cu mas y mas vivienda, sigur riba e rutanan comercialmente interesante, a keda converti den edificio comercial. Mientras esey nunca ta evitable, hunto cu e benta di propiedad na stranhero, cu ta converti esakinan den 'airbnb', 'vacation rentals' of otro nomber pa e categoria, a hiba na menos vivienda disponible pa e poblacion local. Te awor no tabatin un intento pa pone un paro, por lo menos parcial, na esaki. Si ta pensa cu esaki no ta posible, nos lo referi na e maneho cu Hulanda ta hibando desde antaño na nan islanan, curestriccion severo pa residencia y propiedad inmobil tambe pa nan ciudadanonan di costa firme. Por ehemplo, bo no por yega anto y cumpra cas na Texel y bay biba aya sin mas. Tin cierto condicion di relacion economico cu e isla. E restriccion cu nos conoce riba acceso na residencia desde exterior ta bin originalmente di e maneho Hulandes cu tabata existi pa tur isla, incluyendo esunnan den Caribe, considerando nan tamaño y vulnerabilidad pa asalto exterior. Nos gobierno(nan) no mester preocupa pa esey? Otro tema ta e manera y grado cu gobernacion mester ta envolvi den crea vivienda, solamente como facilitador, entre otro pa tereno y regulacion, o como (co-)inversionista den costruccion/administracion di vivienda? Despues di e viviendanan popular construi di añanan 90 en adelante, a bin un paro casi general na participacion gubernamental den construccion di vivienda. Loke a cambia e paisahe di vivienda ta e crecemento grandi di apartamento, tras di vivienda priva y den compleho di apartamento di huur na persona cu no mester o no por paga un vivienda familiar. E pregunta clave aki ta si gobierno por sigui limita participacion na facilitador di tereno, hustamente na momento cu e papel ey tambe ta bira mas limitapasobra no tin tanto mas tereno pa emiti como erfpacht. Ta obvio tambe cu e situacion financiero gubernamental no a laga espacio, pero tampoco tin planificacion di un participacion mas activo den stimula creacion di vivienda, pa e sector grandi cu no por acudi na banco pa prestamo hipotecario. E presion riba mercado di vivienda ta expresa tambe den e demanda pa apartamento, cu por ehemplo na 2022 y 2023 a conoce inversion hopi mas grandi cu e den añanan anterior. Mientras inversion di vivienda a bolbe na nivel di 2019, inversion den apartamento a yega na 219% di e valor di inversion di 2019. Claramente un indicacion unda e mayor demanda ta, y esey ta den e mercado di vivienda cu pa hopi aña caba ta fuera di alcance di mayoria di pueblo.
Esaki ta trece pregunta specifico na mesa pa gobierno, en general pero specificamente pa e proximo gobierno, tambe en vista di e factornan limitante pa un maneho gubernamental coherente. Factor manera disponibilidad limita di tereno gubernamental pa vivienda, loke ta haci mas proyecto grandi den tereno di naturaleza o cerca di nan, practicamente imposible. Esey aparte di e pregunta si expansion urbano den tereno di naturaleza ta algo sensato pa haci. Ta parce cu alternativa, no uno facil, ta recuperacion di tereno gubernamental cerca di y den e casconan urbano tradicional. Aki tin suficiente di logra, pero na un costo bastante halto. Tur hende por comprende cu roza un tereno cu mondi y traha centenares di vivienda ta mas facil y mas barata, pero ainda nos kier bay den e direccion ey? Ta parce nos recomendable inverti den rehabilitacion di e centronan urbano antiguo, tambe pasobra nos mester hacie anyway.
Sin embargo, tur esey ta depende di capacidad gubernamental pa inverti. Un vistazo riba e cifranan financiero ta bisa nos suficiente, aunke esey no ta defini tur cos. Tin mas recurso financiero local disponible, entre otro di fondonan di pension cu mester haci inversion denexterior y local pa limita riesgo; tambe empresa manera banco y compania di seguro, cu por inverti, den un forma sigur cu e garantianan apropia. Si por a lanta un entidad pa administra awa di desperdicio, mester por tin un entidad cu valor di propiedad inmobil pa susenta su operacion. En todo caso, gobierno no por keda ausente den e asunto aki.

Escuadron di Ehercito di Defensa den Region Caribe tin su rotacion

Durante un ceremonia militar riba diabierna 28 di februari 2025, den oranan di mainta, Escuadron rotacion 47 a pasa su tareanan pa e siguiente unidad, rotacion 48. E Comandante nobo, Teniente Coronel Kjell procedente di Schaarsbergen, a tuma e comando di Mayor Jan, durante e tradicional traspaso di rema.

Despues di cuater luna intensivo den Region di Caribe, Mayor Jan ta wak back cu orguyo riba e cooperacion y entrenamento di e escuadron Delta "DJOKJA". "Tabata un oportunidad unico pa train cu nos unidad di arma pisa den e clima tropical aki y pa traha hunto cu CZMCARIB y partnernan local. Nos a siña hopi tocante con pa opera den e condicionnan desafiante di Caribe y con pa adapta den un ambiente nobo."

Un punto culminante di e periodo aki tabata e ehercicio Caribense DJOKJA. Durante e ehercicio aki tur e habilidadnan di e escuadron a bini hunto den e ambiente special di Caribe. Ehecutando maniobranan tur kaminda riba e isla, e sosten y integracion di inovacionnan tecnico, y e retonan di Corsou su clima y tereno a hacie un experencia sumamente valioso. Mayor Jan a enfatisa e balor di cooperacion den region.

"Ta bisto cu nos no por ehecuta nos tareanan nos so. E sosten y cooperacion cu militarnan di Corsou y partnernan di seguridad local ta di balor incalculabel. E sosten di e poblacion tambe tabata di gran importancia. Mi ta hopi agradecido pa e espacio cu nos a haya pa realisa nos entrenamento. Tabata special pa mira con, a pesar di diferencianan den antecedente y metodonan di trabou, nos por a contribui conhuntamente na seguridad y stabilidad. E periodo aki no solamente a fortifica nos capacidadnan operacional, pero tambe e lasonan cu nos partnernan den Caribe."

Teniente Coronel Kjell ta anticipa pa trein y traha hunto cu Escuadron 11 di Ingeniero den Caribe a lo largo di e siguiente cuater lunanan. "E escuadron ta provee sosten di combate di ingenieria na e Brigada Aereo Mobil. E ta haci esaki na bienestar di Hulanda mundialmente, bou di tur circunstancia, for di laira y riba tera. Dentro di e Baretnan Cora, e unidad ta un experto den condicionamento di tereno y specialisa den control y uso di explosivo. Normalmente e escuadron ta provee un grupo di ingeniero pa rotacion na un escuadron di infanteria.
Awor e lo tin e oportunidad pa realisa tareanan den Caribe como unidad. Esaki ta special y un oportunidad unico pa e escuadron. Na prome luga, pasobra nos ta trece capacidadnan y recursonan unico cu por ta di gran balor si nos yudansa of asistencia ser pidi den e region. Na di dos luga, e ta un oportunidad unico pa nos train y experimenta den e clima tropical di Caribe. Mi ta anticipa cu nos ta bay tin un periodo hopi interesante, y mi ta spera cu nos por hacie un tempo bunita y significante hunto cu nos partnernan local."

Ehercito Real Hulandes tin un escuadron permanente den Caribe. E unidad aki, comanda pa CZMCARIB, por keda desplega pa un variedad di tarea. Durante e cuater lunanan binidero e escuadron lo train na Aruba, Boneiro y a la bes na Corsou

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Depende di o Depende riba? Conta cu bo, o conta riba bo...?

Den e edicion aki di nos column semanal tocante nos idioma nacional Papiamento atencion pa Dia Internacional di Lenga Materno y algun topico relaciona cu loke nos ta hereda di otro idioma, fuera di palabra adopta.

Pa cuminza e Dia Internacional di Lenga (o idioma) Materno. Un dia importante cu merece pa nos trata cada vez haci algo mas pa su celebracion. Nos ta actor bibo den desaroyo di un di e idiomanan crioyo mas exitoso na mundo, motibo pa orguyo pero tambe pa ta consciente di nos obligacion pa su conservacion. No cu nos no ta contento pa loke ta organizando anualmente, pero no ta mihor pa amplia e celebracion, buscando mas envolvimento di nos hubentud? Por ehemplo, organizando un certamen di dominio di Papiamento, den forma di un obra literario cortico, o poesia, cu por haya atencion tambe den nos medionan di comunicacion, ampliando asina e efecto di e celebracion.

Banda di esey ta bon pa, relaciona cu e dia internacional, bisa cu ta keda hopi trabao pa haci ainda. Na varios ocasion nos a menciona e necesidad di un diccionario splicativo (o explicativo) cu ta absolutamente necesario pa nos hendenan, especialmente nos hobennan cu ta den enseñanza ainda. Siña domina bo propio idioma, y ademas e otronan cu bo mester pa desaroya bo mes como persona y profesional, ta encera hopi mas cu siña skirbi un palabra den e forma corecto. Segun cu nos Papiamento ta amplia su vocabulario, ta importante siña kico ta e diferencia den sentido semantico entre cierto sinonimo, ki ora ta usa nan y ki ora no. Como medio di comunicacion nos ta den e centro di accion, sin embargo nos trabao no ta permiti haci algo pa contribui na e trabao nacional aki cu mester tuma lugar. Ta di spera cu den gobernacion por haya e recursonan pa entama un iniciativa pa esaki, e no ta algo cu un par di voluntario ta bay logra.
Depende di o depende riba? Conta cu bo, o conta riba bo...?
Nos no ta mira influencia solamente den palabra, sino tambe den structura y organizacion di nos Papiamento. Den hopi aspecto nos ta mira e influencia simultaneo di e principal idiomanan cu ta 'cater' na nos Papiamento. Esaki ta resulta den varios variante den uso di un preposicion cu ta di diferente origen. Por ehemplo, na varios ocasion nos por ripara cu nos ta duda un rato kico ta e preposicion (voorzetsel) cu ta apto pa usa. Por ehemplo: ta 'conta cu bo' o 'conta riba bo'? Nos sa scucha ambos pero kico ta corecto? Pa no cuminza duna un huicio di biaha, ban determina promer di unda e variantenan aki ta bin. Segun nos, un ta bin di Spaño y e otro di Hulandes. Na Spaño: "Puedo contar contigo?" Na Hulandes lo bisa: "Kan ik op jou rekenen?" Nos preferencia ta bay pa e variante 'conta cu bo' pasobra segun nos opinion, cu ta solamente un opinion, esaki tabata e variante cu tabata existi promer. E tendencia di usa e forma 'fia' di Hulandes lo a bin den nos idioma tempo cu a surgi un fluho mas grandi di hende cu tabata biba na Hulanda y a adopta e preposicion Hulandes envez di esun cu tabat'ey caba. Nos no ta bisa cu 'conta riba bo' ta incorecto, solamente diferente.

Asina tambe nos ta observa cu tin persona cu ta usa 'depende riba' na lugar di 'dependi di'. E caso aki ta diferente pasobra esun corecto ta 'depende di', mientras cu e 'depende riba' ta parce un mezcla di 'depende di' y 'conta riba', cu no ta corecto. Nos por splica pakico tambe. E verbo 'depende' ta significa algo cu ta 'colga', ta 'pendiente'. Na Hulandes ta usa e mesun simbologia: afhangen, afhankelijk. Awor, si algo ta 'pendiente' e no por ta 'ariba' sino mester ta 'abao'. Nos conoce tambe un 'pendiente' cu ta sinonimo di 'colgante', un prenda pa usa como 'collar' na bo pecho. Na Hulandes un 'hangertje'.

Cinco aña despues di e prome infeccion di Covid-19 y Hulanda ta menos prepara pa un pandemia

(NLTimes)—Cinco aña despues cu e prome infeccion di coronavirus a ser confirma na Hulanda, e pais ta menos prepara pa un pandemia nobo compara cu den 2020. Tin menos camanan di cuido intensivo (ICU) disponibel y fondo pa e plan di "preparacion pa pandemia" a ser corta, segun Parool.

E capacidad di ICU tabata e enlace mas debil den e maneho di e pandemia di coronavirus na Hulanda, y p'esey tabata decisivo pa e manera di combati e virus. Mas e ICU-nan tabata yena, mas estricto e medidanan tabata den sociedad pa preveni e propagacion di e virus.

Ora e prome infeccion di COVID-19 a ser confirma na Hulanda dia 27 februari 2020, exactamente cinco aña pasa, e pais tabatin 1,150 camanan den ICU-nan. Cu hopi esfuerso, e cifra a subi te na 1,700 durante e 'peak' di e pandemia, pero e hospitalnan por a mantene esaki pa algun dia so. Segun e cifranan mas reciente di juni 2024, Hulanda ta awor pio prepara cu den 2020 cu solamente 850 camanan di ICU operando.

Den e temporada di e pandemia, parlamentario di PVV y awor minister di Salud, Fleur Agema, tabata insisti riba e importancia di aumenta e capacidad di ICU. "Mi ta sigui pidi esaki den tur debate, pasobra mi no tin ningun splicacion pa esaki," Agema a bisa na fin di 2020. "Mi ta haya increible cu esaki no a ser regla den tres aña y cu nos tin e mita cantidad di e ICU-nan cu loke ta e promedio Europeo." E tabata insisti cu e capacidad di ICU mester ser aumenta den un manera structural.

Su antecesor Ernst Kuipers, minister di Salud di 2022 te 2024, a crea un "programa di preparacion pa pandemia" pa logra esaki. E meta tabata pa mantene un capacidad permanente di 1,700 camanan di ICU. Pero for di fin di e pandemia, e tendencia ta keda reduci, cu rond di 100 camanan menos pa aña.

Mescos cu durante e pandemia, e falta di enfermeronan ta e obstaculo principal. Door di e explotacion excesivo di enfermeronan durante e crisis, e problema di capacidad ta mas grandi cu antes. Pa bolbe na e nivel di 2020 cu 1,150 camanan operando, expertonan ta bisa cu lo tin mester mas di 1,000 enfermeronan adicional trahando full-time.
ero a pesar di su insistencia den parlamento riba e aumento di e ICU-nan, Agema no ta mustra ningun urgencia pa haci esaki como minister di Salud Publico. Bao di su responsabilidad, e plan pa preparacion pa pandemia ta ser anula y ningun programa nobo ta ser implementa.

E tampoco ta papia mas di "preparacion pa pandemia," pero ta usa e termino "resiliencia," cambiando e enfoke di solamente patogenonan pa inclui tambe guera of atakenan. "Pues nos no ta papia mas di dje pasobra esey a ser anula," Agema a bisa den un entrevista cu Blckbx luna pasa. "Mi a presenta un pakete nobo cu tin mas o menos e mes contenido pero ta formula den un manera mas amplio." E direccion pa esaki no ta cay bou di su ministerio, sino bou di e Coordinador Nacional pa Contraterorismo y Seguridad (NCTV).

E Conseho di Seguridad di Hulanda ta adverti cu e recorte di presupuesto lo laga Hulanda sin preparacion pa un otro pandemia. "E GGDnan na Hulanda no lo por realisa e expansion di capacidad necesario, e modelacion di brote di enfermedad infeccioso no lo por ser fortalece, y e ampliacion di e ICU-nan no lo por ser logra."

Anja Chreijer, ken tabata hefe di e departamento di enfermedad infeccioso na e GGD di Amsterdam durante e pandemia y aworta afilia cu e Pandemic and Disaster Preparedness Center (PDPC), ta comparti su preocupacionnan riba esaki. "Pa via di e recortenan, tur cos a keda para awor y e lesnan cu nos a siña durante e pandemia ta den riesgo di disparce for di memoria," el a conta Parool.

WHO ta sospecha cu venenamento ta causa di malesa misterioso na Congo

(AFP) - Venenamento ta sospecha di ta e causa di un brote sin splicacion di malesa na Congo, segun World Health Organization a comparti diabierna.

E preocupacion den area di salud ta e mas recien cu a cay riba e pais centro-Africano cu a mira brote di entre otro mpox, ademas di violencia mortal den su parti este yen di conflicto.

Den e provincia di Equateur, a mira casi 1,100 malesa y 60 morto desde comienso di aña, cu sintomanan manera keitnura, dolor di cabes, dolor den weso y dolor di curpa. E agencia di ONU su director di emergencia Mike Ryan a bisa cu un investigacion ta na caminda, pero testnan su resultado ta negativo pa keintura di por ehempel Marburg of Ebola. E "ta parce hopi manera un tipo di evento toxico, sea di un perspectiva biologico manera meningitis of di exposicion na kimiconan." Ryan a conta un conferencia di prensa online.

Autoridadnan local a indica cu "tin nivelnan fuerte di sospecha di un evento di venenamento" relaciona cu un fuente di awa den un pueblo, el a splica. "Claramente, na e centro di tur esaki, aparentemente nos tin un tipo di evento di venenamento," el a agrega.

Hulanda: ING ta pronostica aumento mas halto den prijs di cuminda na supermercado

(NLTimes) - Prijs pa cuminda den supermercadonan Hulandes ta bay aumenta mas significantemente e aña aki cu na 2024. Esaki tabata un pronostico haci pa economista di ING, Marten van Garderen.

Van Gargeren a basa su expectativa riba e aumento di Indice di Prijs di Cuminda FAO, cu ta considera un indicador importante pa prijs di cuminda. El a enfatisa cu un indice mas halto no mester resulta den prijs mas halto pa cuminda, "pero e ta un pronostico pa loke nos por spera."

E indice a pronostica cu prijs di producto di lechi ta bay aumenta, cu eventualmente por traduci den prijs mas halto riba e rekinan. Ademas, e prijs pa cacao y koffie, cu no ta den e indice, ta bin registrando un aumento skerpi pa un periodo mas largo. Otro motibo pa e aumento di prijs ta e aumento den salario y costo di energia.
Sinembargo, Van Garderen a rechasa un malentendido cu e ta kere ta scucha frecuentemente. "Hopi biaha ta menciona cuminda como e culpable pa e inflacion mas halto cu averahe den ultimo temponan. Maske den pasado tabata hustifica pa punta riba cuminda como un di e causanan mas grandi, esaki no ta e caso pa mas cu un aña. Otro producto y servicio manera tabaco tabatin un impacto mas significante riba inflacion recientemente."

Pero e opinion aki por keda altera pa motibo di e aumento den prijs di cuminda e aña aki, e economista a bisa. El a bisa cu inflacion ta bay keda terco. "E aumento averahe di

prijs tabata 3.3 porciento na januari, y nos tambe a nota prijsnan 3.3 porciento mas halto na 2024," el a calcula. "Esaki mientras e averahe a largo plaso durante ultimo decadanan ta tiki riba 2 porciento."

Minister di Vivienda Hulandes considerando medida pa stop benta masivo di propiedad di huur

(NLTimes) - Minister di Vivienda Hulandes, Mona Keijzer ta bisa cu ta "preocupante" cu mas inversionista di propirdad ta bendiendo nan vivienda di huur, y e ta considerando medida pa atende e asunto. "Na momento cu tin escasez di vivienda, e suministro di propiedadnan di huur pagable mester aumenta," e politico di BBB a bisa.

"Pa motibo di e benta, e cantidad total di propiedad di huur awo a reduci levemente." Cifranan di Kadaster ta mustra cu doñonan di cas a pone mas di 50mil propiedad di huur na benta aña pasa, un aumento riba apenas 30mil e aña prome.

E cantidad di propiedad di huur bendi ta bin aumentando desde 2021. E propiedadnan hopi biaha ta ser bendi na e huurdonan actual, cu por e ora cumpra un cas relativamente barata. Construccion nobo tambe ta resulta den un aumento den propiedadnan di huur.

Keijzer kier implementa medida pa ofrece doñonan di cas priva di huur "mas flexibilidad" y ta bay presenta su plan fin di maart na politiconan den Tweede Kamer. "Huur pagable mester genera ganashi," e minister a bisa.

E aumento den benta di cas hopi biaha ta asocia cu e ley di huur pagable prepara pa predecesor di Keijzer, Hugo de Jonge. Esaki a crea un clasificacion nobo di vivienda

di huur cu limite di prijs, memey di vivienda social y e apartamentonan cu ta huur den e mercado completamente liber.

Miembronan di partido BBB, Henk Vermeer y Marieke Wijen-Nass a urgi Keijzer pa actua rapidamente. "Menos suministro ta nifica huur mas caro y listanan mas largo di espera, cu ta bay escala e crisis di vivienda." E parlamentarionan ta mira e impuesto mas halto riba ganashi di real estate y regulacionnan mas estricto como e causanan principal. No solamente e huurdo sino e doñonan di cas merece mas proteccion, nan ta kere.
Partner di coalicion den gobierno, NSC tambe ta mira aspectonan positivo den e cifranan di Kadaster. "E hecho cu huurdonan di entrada medio awo por cumpra pagable ta tremendo noticia," parlamentario Merlien Welzijn a bisa. Sinembargo, no mester mira real estate como un manera fiscal pa gana placa, el a adverti. "Bon doñonan di cas mester por gana un entrada decente y huur mester ta pagable."

Doñonan di cas si kier pa e Gabinete interveni directamente y preserva e disponibilidad di propiedadnan di huur pa e viviendanan di clase medio na Hulanda, segun asociacion di doño di cas priva, Vastgoed Belang. Nan ta kere cu inversionistanan a bende diesmiles di propiedad di huur aña pasa na un prijs di benta averahe bao di 400mil euro.
Basa riba e data aki, y experiencia practico, e organisacion a conclui cu 90 porciento di e propiedadnan di huur bendi tabata suheto na prijs regula di huur. Residencianan cu un prijs bao 400mil euro ta existi casi exclusivamente den e nivel di vivienda social of e rango medio nobo cu restriccion di huur, segun e asociacion comercial.

"Cifranan di Kadaster ta mustra un biaha mas cu e clima di inversion pa propiedadnan di huur na Hulanda a deteriora enormemente," inversionista mayor di vivienda, Heimstaden a bisa. E organisacion stranhero, cu ta ofrece nasi 13mil propiedad di huur na Hulanda, particularmente a critica e ley di Huur Pagable introduci aña pasa.

Based on this data, and practical experience, the organization concluded that 90 percent of the rental properties sold were subject to regulated rental pricing. Residences with a price tag below 400,000 euros almost exclusively exist in the social housing level or the new mid-range with rent restrictions, according to the trade association.

"Revoca e ley lo ta e miho opcion, pero den e clima politico actual esey no ta mustra un opcion realistico. Pa e motibo ey ta crucial pa haci reparacionnan fiscal lo mas pronto posible."
Entre e criticonan di e ley aña pasa ta Klaas Knot, presidente di De Nederlandsche Bank. Gobierno lo haci sabi si revoca e ley, el a bisa. E comentario aki a genera hopi indignacion politico.

Heimstaden ta kere cu, considerando e realidad politico, ta mas sabi pa considera otro opcion, specialmente considerando e debate tocante e impuesto den Caha Tres riba entrada anual individual. E organisacion a bisa cu mester introduci otro medida pa haci inversion den propiedadnan di huur Hulandes algo mas competitivo for di perspectiva Europeo.
"Pensa en particular riba normalisa e limite rigido di deduccion di interes den impuesto corporativo y reduci e impuesto di transferencia na 6 porciento of menos."

Huurdo, corporacion di vivienda y municipalidadnan, di otro banda, a urgi contra ahusta e Ley di Huur Pagable. Woonbond, Aedes, y VNG a adverti cu amiendanan por tin "consecuencianan negativo mayor" pa huurdonan. "Bon gobernacion ta nifica mantene e legislacion cu a keda introduci aña pasa cu bon rason," nan a declara. E partidonan ta insisti cu doñonan di cas principalmente mester reglanan cla y un clima di inversion stabiel. Cambio na e ley di huur tampoco lo ta den nan miho interes.

"Si ahuste ta necesario pa haci inversion den huur di rango medio atractivo pa doñonan priva, ta hopi mas logico pa reduci e impuesto di caha tres en bes di ahusta e Ley di Huur Pagable," segun e huurdo, municipalidad y corporacionnan. "Esey tin un impacto hopi mas grandi riba e modelo di entrada di e doñonan aki, y ademas, no ta carga huurdonan cu prijsnan iracionalmente halto."
Nan ta resalta cu doñonan priva a cuminsa bende cas na 2021, "hopi prome cu e ley a drenta na vigor na 2024."

Corsou: Oposicion ta denuncia falta di transparencia den maneho financiero di gabinete Pisas

(CuraçaoChronicle) - Giselle Mc William, miembro di oposicion di partido MAN, a trece dilanti preocupacion serio tocante e "falta di transparencia den maneho financier" bao e administracion di Pisas, dirigiendo su criticanan den un carta na Minister di MFK Javier Silvania.

Mc William a señala e presencia regular di sumanan

grandi di placa cu e minister a distribui, ken tin e posicion crucial di supervisa e tesoreria nacional, sea den su rol como minister di Finanzas ,Salud, Ambiente y Naturalesa of te reciente, minister di Desaroyo Social, Labor y bienestar.

El a cuestiona tambe e extento di Silvania su libertad pa tuma decisionnan financiero di gran magnitud independientemente, of si e ta pasando riba e isla su derechonan di presupuesto parlamentario. Control den presupuesto ta un poder fundamental di Parlamento di Corsou, permitiendo e legisladornan determina e tamaño di e gastonan di gobierno y e proposito di e fondonan aki. Via e poder aki, Parlamentaro ta autorisa gobierno haci gasto pa cierto tareanan.

Den un serie di pregunta pro escrito na minister Silvania, Mc William a enfatisa e importancia di bon maneho financiero y transparencia. "Recientemente, nos a haya sa di varios subsidio fuera di presupuesto cu a ser otorga pa bo ministerio na varios organisacion. Mirando Parlamento su derechonan pa cu e presupuesto, e fraccion MAN ta pidi un bista tocante e politica y criterio usa tras di e alocacion di e subsidionan aki," el a splica.

Despues di proceduranan parlamentario detaya den Artikel 96 di Parliamentary Rules of Order, Mc William y su coleganan a entrega preguntanan critico. E prome ta puntra "Minister por provee un lista di organisacion cu a ricibi subsidio cu no tabata den presupuesto den e añanan fiscal di 2024 y 2025, incluyendo e cantidad aloca pa cada organisacion?"

E practica andando di donacion frecuente, premio, subsidio, bonus y zakgeld adicional a bati alarma dentro di oposicion, poniendo den duda e implacionnan amplio pa e responsabilidad financiero y gobernacion.

Parlamentario Hulandes Raoul White ta bati alarma pa crisis di educacion na Corsou

(CuraçaoChronicle) - Un rapport preocupante tocante e estado den deterioro di Corsou su educacion a causa cu Parlamentario Hulandes Raoul White a bati alarma cerca minister di Educacion Bruins y Secretario di Estado Paul.

White a entrega preguntanan parlamentario formal, exigiendo responsabilidad y solucion na e fayonan structural andando den e isla su sistema di educacion.

E rapport mas recien di Inspectorado di educacion Hulandes a trece dilanti un imagen scur tocante e sistema di educacion fundamental na Corsou. White ta cuestiona con asina un evaluacion alarmante a resulta, enfatisando cu esaki no ta un incidente isola. "Con bo ta splica cu e Insepctorado di Educacion su rapport mas recien ta detaya un situacion preocupante den Corsou su sistema di educacion fundamental? E ta puntra.

White tambe a enfatisa riba e frecuencia di e resultadonan aki, notando cu esaki ta por lo menos e di 3 rapport den un periodo cortico - y un di varios durante e ultimo decada - revelando problemanan structural den educacion, sinembargo, el a señala, te ainda no a haci cambio concreto. "Ta berdad cu esaki ta e di 3 rapport den poco tempo, y un den varios den e ultimo 10 aña, cu ta expone problemanan sctructural y a pesar di esaki, cambionan concreto ta ausente ainda? Si ta asina, con esaki ta afecta e oportunidadnan den futuro di e muchanan y hobennan creci-

endo na Corsou?"

Mientras cu e enfoke ta riba Corsou actualmente, White tambe ta pidi claridad riba Aruba y Sint Maarten unda ta mirando desafionan similar den sistemanan di educacion. "E imagen preocupante aki tambe ta aplica na e educacion fundamental na Aruba y Sint Maarten na e msun extento?" el a puntra.

Minister di educacion di e 4 teritorio di Reino - Hulanda, Aruba, Corsou y Sint Maarten - ta reuni anualmente durante loke ta conoci como M4LO, unda ta trata topiconan di educacion, cultura y ciencia. Sinembargo, e sesion di 2024 tabata remoto y por escrito na luga di en persona.

White kier sa si e situacion precario na Corsou tabata un punto specifico di preocupacion durante e reunion. "Te na ki extento e situacion preocupante aki tabata un punto di atencion na e reunion entre e 4 pais den 2024?"

Den november di aña 2024, e 4 pais a adopta Final Conclusions on Education and Science. White ta cuestiona si e acuerdonan aki por y mester yuda combati Corsou su crisis di educacion. "Bo por detaya punto pa punto con Final Conclusions on Education and Science di november 2024 entre Aruba, Corsou, Sint Maarten y Hulanda por y mester yuda atende e problemanan aki na Corsou?"

Mientras cu Hulanda y e teritorionan autonomo den Caribe ta e enfoke principal, White tambe kier garantisa cu e islanan BES (Bonaire, St. Eustatius y Saba) no ta ignora den e esfuersonan di mehora calirdad di educacion. "Boso strategia uni na e problema aki ta sosteni pa atencion specifico na bon educacion riba islanan BES?"

White su pregunta final ta trata e implementacion di su propio mocion, aproba den parlamento, cu a haci yamado pa un plan di accion pa mehora educacion den Caribe Hulandes. E kier sa con e plan aki lo ta integra dentro di M4LO pa aña 2025 pa asina garantisa un compromiso den henter Reino na atende e crisis aki. "Con bo lo incorpora e ehecucion di e mocion di White den un plan di accion pa mehora educacion den e islanan Caribe dentro di acuerdonan di henter Reino pa M4LO 2025?"

White su preguntanan ta trece dilanti un frustracion creciente a causa di e falta di progreso den atende Corsou su faltanan den sistema di educacion. Cu varios rapport señalando un necesidad urgente pa reforma, e pregunta grandi ta keda: Ki ora e gobierno Hulandes lo tuma paso concreto pa garantisa un miho educacion pa e muchanan di Corsou, of e preocupacionnan aki lo sigui ignora?"

Accion di Trump ta laga Panama enfrentando ola caotico di migracion contrario

(AFP) - Cantidad di migrante a bolbe Sur America e siman aki for di un punto di salida nobo na Panama - parti di un fluho migratorio contrario cada bes mas grandi y caotico impulsa pa e politicanan fuerte di presidente Mericano, Donald Trump.

Den total, alrededor di 2,200 migrante a drenta Panama for di nort den simannan recien, segun gobierno, despues di bandona nan speransa di un bida nobo na Merca.
Mas di 200 migrante a sali diahuebs riba boto for di puerto Caribense di Miramar na Panama, cu a bin dilanti como un via nobo riba e ruta maritimo for di Centro- na Sur America.

Presidente di Panama, Jose Raul Mulino a bisa durante un conferencia di prensa diahuebs cu e cantidad di migrante bayendo back for di nort "ta den aumento."
El a bisa cu su pais ta comprometi na colabora cu su partnernan, specialmente bisiña Costa Rica, pa maneha e fluho mientras ta respeta derechonan di migrante.

Panama ta haciendo "esfuersonan concreto" pa regla pa gobierno na Bogota permiti migrantenan Venezolano

yega ciudad fronterizo Colombiano di Cucuta, for di unda nan por drenta nan pais, Mulino a bisa.

Den ausencia di e vuelonan humanitario priminti simannan atras, migrantenan a yega for di un centro di migracion na Costa Rica riba bus pa subi boto.
E ruta maritimo ta permiti nan evita controlnan di migracion y e biahe dificil na pia door di e selva di Darien entre Centro- y Sur America, unda peliger ta inclui riunan fuerte, bestia salvahe y gangnan criminal.

Mas di 300mil migrante, mayoria Venezolano, a crusa e selva Darien na 2024.

Te awo e aña aki, 2,633 a yega for di sur na nort - 96 porciento menos cu e mesun periodo na 2024, segun cifranan di gobierno Panameño.

Guatemala ta aresta miembronan Mericano y Canades di secta acusa di abuso sexual

(AFP) - Autoridadnan Guatemalteco e siman aki a aresta tres Mericano y un Canades, supuesto miembronan di un secta Hudiu ultra-ortodox bao investigacion pa abuso sexual di mucha, segun polis y fiscal a informa.

E arestonan na comienso di siman a yega despues di un inval na un granja maneha pa miembronan di secta Lev Tahor na Oratorio, sur oriente di Ciudad de Guatemala, for di udnda a rescata 160 mucha december ultimo.
E inval, durante cual a haya e skelet di un menor di edad, tabata basa riba acusacionnan di embaraso forsa, maltrato di menor y violacion, segun

Ministerio Publico.

Lev Tahor, cu ta practica un forma ultra-ortodox di Hudaismo den cual muhenan ta bisti tunica preto tapando nan di cabes te pia, a acusa autoridadnan di persecusion religioso.
Miembronan di e secta a reloca pa Guatemala na 2013. Autoridadnan ta calcula cu e comunidad ta consisti di alrededor di 50 famia for di Guatemala, Merca y Canada.

Despues di e inval na december, familiarnan perteneciendo na e secta a kibra drenta un centro di cuido purbando di recupera e muchanan. Autoridadnan a logra bay cu e muchanan y a pone nan bao proteccion.

Polis ehecutando orden di detencion emiti pa un corte Guatemalteco a aresta ciudadanonan Mericano, Nissen Yehuda Malka, 27, y Yoel Goldman, 26, na e capital diamars anochi. Ciudadano Mericano, Chaim Malka, 24, y Canades, Dinkel Avrohom, 33, a keda entrega na Guatemala pa autoridadnan na Belize, unda nan a purba di huy, segun Ministerio Publico.

Tres ta acusa di abuso di menor, y Chaim Malka di traficacion di hende y embaraso forsa.

Interpol tambe a emiti un anuncio cora pa e cuatro persona, segun polis.

Dos otro miembro Mericano di e secta, di cual ta kere un ta e lider, a keda aresta na Guatemala dia 30 di januari, acusa di forsa menornan pa casa. Un siman prome, polis tambe a detene un miembro Israeli di e secta busca pa Mexico pa traficacion humano.

Nicaragua ta anuncia retiro di Conseho di Derecho Humano di ONU

(AFP) - Nicaragua a anuncia diahuebs ultimo su retiro for di Conseho di Derechonan Humano di ONU, despues cu expertonan nombra pa e organisacion a acusa gobierno di presidente Daniel Ortega di represion amplio.

E decision pa retira di e conseho y tur actividad relaciona na esaki tabata "irevocable," esposa di Ortega, Rosario Murillo, kende a keda nombra "co-presidente" bao reformanan disputa, a bisa medionan pro-gobierno. "E mecanismonan irespetuoso aki a perde nan naturalesa y esencia," Murillo a bisa, acusando cuerponan di ONU di ataca soberania Nicaraguense.
Segun ONU, e expertonan a

descubri cu Ortega y Murillo "deliberadamente a transforma e pais den un estado autoritario unda no ta resta ningun institucion independiente, ta silencia voznan di oposicion, y e poblacion - tanto paden como pafo di Nicaragua - ta enfrenta persecusion, exilio forsa y represalia economico."

E expertonan a bisa cu un reforma constitucional amplio otorgando e pareha control di tur entidad estatal "ta representa e golpi final contra estado di derecho" den e nacion Centro Americano. E rapport a bisa cu gobierno iskierdista di Ortega a recluta ex-combatiente, soldad retira y polis, hues y empleadonan publico pa un forsa "boluntario" pa sostene polis nacional. E forsa aki ta "evoca e rol nefario di gruponan cu cara tapa cu a lidera e represion mortal di e protestanan anti-gobierno na 2018" cu a laga mas di 300 hende morto, un di e expertonan di ONU, Reed Brody, a bisa AFP.

Gobierno di Managua ta considera e protestanan di 2018 un intento di golpi di estado patrocina pa Washington.

Ortega, 79, a usa practicanan cada bes mas autoritario, reforsando control riba tur sector di estado cu sosten di Murillo, den lo criticonan ta describi como un dictadura nepotista.

Ortega a fungi como presidente pa prome biaha di 1985 pa 1990 como un ex-heroe guerrillero kende a yuda saca e regimen sosteni pa Merca di Somoza, y a bolbe na poder na 2007. Nicaragua a cera centenares di oponente, real y percibi, desde esey.

Agencia Argentino critica pa yama hende cu discapacidad "retarda"

(AFP) - Agencia estatal pa discapacidad Argentino a pidi un disculpa durante weekend despues di furor tocante e uso di e termino "idiota", "imbecil" y "mentalmente retarda" pa describi hende cu discapacidad.

E critica tabata causa pa un texto publica como parti di e accion di presidente libertario, Javier Milei, contra fraude cu discapacidad.

Gobierno, cu ta revisando pago di discapacidad ricibi pa alrededor di un miyon Argentino, luna pasa a emiti un decreto delineando e parametronan di discapacidad mental y fisico.
Un bijlage den e decreto tabata clasifica hende cu discapacidad mental segun nan IQ, di e siguiente manera: "0-30 (idota)", "30-50 (imbecil)", "50-60 (severamente mentalmente retarda)", "60-70 (moderadamente mentalmente retarda)", y "79-90 (levemente mentalmente retarda)."

Cada categoria tabata inclui tambe un descripcion di ki funcion e persona por realisa.

Gruponan di sosten pa discapacidad y gruponan di derechonan humano a protesta e terminologia y a exigi pa e Agencia Nacional pa Discapacidad elimina e clasificacion. E gruponan a acusa e agencai di usa "terminologia hopi violento" cu "ta reforsa stereotipo y discriminacion historico."

Diahuebs, e agencia a admiti un "eror" den usa "terminologia obsoleto" y a bisa cu lo modifica e siguiente texto pa usa terminonan universalmente acepta pa describi nivelnan di discapacidad.

Gobierno a lansa un campaña pa evalua alrededor di un miyon persona cu ta ricibi pago pa discapacidad pa sigura cu nan aplicacion ta valido. E prome ola di alrededor di 300mil carta registra citando e personanan aki pa un chekeo medico a keda manda caba.
Esnan cu no presenta pa nan cita ta den riesgo di perde nan beneficio - tiki mas cu $245.

Kico por spera Venezuela awo cu permiso di Chevron ta den peliger?

(AFP) - E menasa di presidente Mericano, Donald Trump pa revoca e licencia pa opera na Venezuela for di gigante di azeta, Chevron, por hundi e nacion Sur Americano den un problema economico y social mas profundo, segun expertonan.

Actualmente Chevron ta produci y exporta casi un cuarta parti di e miyones di bari pa dia for di Venezuela, e pais cu e reservanan di petroleo mas grandi conoci na mundo.

E compania apenas a resumi exportacion di Venezuela pa Merca na 2022 despues di un exension di sancion otorga pa predecesor di Trump, Joe Biden. E tempo aya, mundo tabata memey di un crisis di energia impulsa pa e invasion Ruso na Ucrania, y presidente Venezolano, Nicolas Maduro a priminti di permiti eleccion husto na su pais. Esaki ta un promesa cu mayoria di mundo, incluyendo Trump, ta considera cu Maduro a kibra.

Pues kico ta e implicacionnan di e decision di Trump pa revoca e licencia di Chevron pa opera na Venezuela?

Pa Venezuela
Expertonan ta bisa cu e exportacionnan perdi vincula na Chevron por nifica recesion y un cantidad mas grandi di hende bandonando e pais.

Pa gobierno, esaki lo seca inmediatamente e tiki reserva stranhero cu tin ainda - un perdida di alrededor di $150-200 miyon pa luna.

Experto di energia, Francisco Monaldi di Rice University na Texas a bisa AFP cu "e golpi na e fluho di cash ta bay tin impacto macroeconomico sin duda."

Leonardo Vera, un economista na Universidad Central di Venezuela, a bisa cu e perdida di Chevron lo nifica cu "un escenario di crecemento modesto pa e aña aki por bira uno recesivo y altamente inflacionario."

No ta asina dificil pa imagina con malo cos por bira. Entre 2014 y 2021, GDP di Venezuela a cay cu 80 porciento, en parti danki na prijs abao pa azeta y sancionnan doloroso di Merca.

Durante e prome termino di Trump na e presidencia y su politica di "presion maximo", produccion di petroleo Venezolano a alcansa su punto mas abao den decadas, apenas 400mil bari pa dia na 2020 - un regreso na nivelnan di 1934.

Diesdos aña prome, e petroestado tabata produciendo 3.5 miyon bari pa dia, cu Merca como su cliente principal.

E problemanan economico y politico ya a forsa casi ocho miyon Venezolano - como un cuarta parti di e poblacion - pa huy di e pais.

Pa Merca
Jorge Rene Pinon di Instituto di Energia di Universidad di Texas, a bisa cu no ta bay tin "cambio mayor" pa consumidornan na Merca, cu probablemente, ta bay facilmente reemplasa importacion Venezolano cu esun di Canada of otro lugar.

Un ganador grandi por ta aliado iskierdista di Venezuela y compañero di sancionnan for di Merca, Cuba.

Dunando prioridad na cash for di exportacionnan Mericano, entrega di crudo na Venezuela recientemente a baha na alrededor di 20 porciento di loke nan tabata antes.
"Awo bo ta bay mira algun di e barinan ey bayendo pa Cuba," Pinon a bisa.

Bao rondanan anterior di sancion, Venezuela a logra pasa exportacion na economianan mayor manera China y India, maske na prijsnan mas abao - pues Beijing y New Delhi tambe por beneficia.

Pero cu Chevron fuera di e panorama, no ta cla si Pdvsa por continua cu e produccion riba su mes.

Por tin un reversion?
"Tin algun incertidumbre riba cua licencia ta cancela y cua por keda reemplasa," analista di energia, Rachel Ziemba a bisa.

E licencia di Chevron a keda renoba dia 1 di februari, y ta keda valido pa seis luna te dia 1 di augustus. Esaki ta laga "tempo pa negocia" cu administracion di Trump, segun Monaldi.

Trump a vincula e movida na su promesa pa deporta alrededor di 600mil Venezolano for di Merca. Den anuncia e revocacion di licencia di Chevron, Trump a bisa cu Caracas no ta aceptando su ciudadanonan back "na e velocidad rapido cu nan a corda."

Esaki ta pone algun pensa cu por tin ainda espacio pa negocia.
"Esaki por ta manera loke Trump a haci cu Colombia of loke el a haci cu Mexico," poniendo presion "pa asina Maduro acepta loke e kier," segun Monaldi.

ALEGRIA y FANTASIA 71

San Nicolas a ilumina cu bon ambiente durante Parada di Luz

Diahuebs anochi a tuma luga Parada di Luz na San Nicolas, un bes mas ilustrando e tremendo trahenan briyante di cada grupo participando den e parada.

Parada a cuminsa dilanti Joe Laveist Sport Park, despues a sigui e ruta di Torenstraat, Caya Dick Cooper, B van der Zeen, Zeppenveldstraat, Captain R. Rodgers, Lagoweg, Bernharstraat, Dr. Scheapmanstraat, Pastok Hendrikstraat y caba back na Joe Laveist.

E parada conta cu e presencia di TOB Carnival Group, Dushi Carnaval Group, Aruba Tourist Carnival Group, Champagne Carnival Group, Royal Carnival Group, Colours Carnival Group, Emipre Carnival Group y pa ultimo OPC cu last lap.

Participantenan den parada a briya cu nan trahe di carnaval, pasando dushi den e ambiente caluroso di San Nicolas, mientras espectadornan tambe por a gosa di e dushi Parada di Luz.

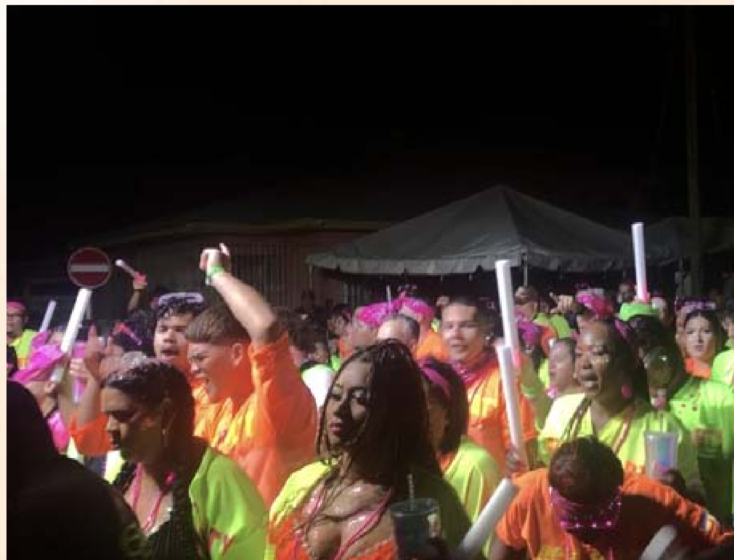

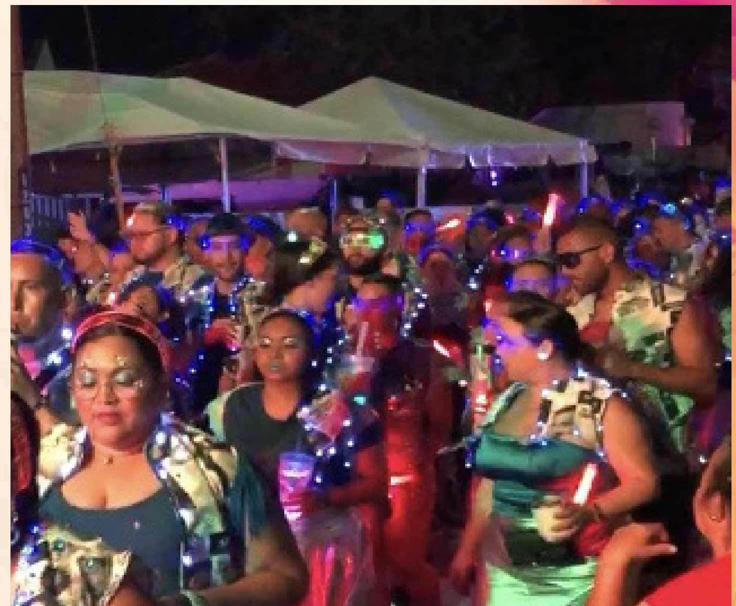

ALEGRIA y FANTASIA 71

Alumnonan di scol secundario y avansa a gosa den nan parada escolar na Oranjestad

Ayera mainta alumnonan di scolnan secundario y avansa di Oranjestad a baila y jump den nan parada escolar di Carnaval 71. Un total di 11 scol secundario y avansa a participa den e parada cu tabata yen di ambiente carnavalesco.

Alumnonan di EduCampus, Mon Plaisir HAVO/VWO, Mon Plaisir MAVO, Colegio Arubano, International School of Aruba, Colegio San Antonio, SPO Santa Cruz, La Salle College, Ma-

SMAC ta anuncia secuencia di grupo pa Parada Grandi

Recientemente, SMAC a anuncia e secuencia di grupo pa Parada Grandi di San Nicolas, cu ta bay tuma lugar dia 1 di maart, cuminsando pa 12pm, y e Parada Grandi di Oranjestad, cu ta bay tuma lugar diadomingo 2 di maart, cuminsando pa 11am.

E ruta pa Parada Grandi San Nicolas ta bay cuminsando na Joe Laveist Sport Park, bayendo Torenstraat, Caya Dick Cooper, B van der Veen, Zeppenveldstraat, Captain R. Rodger, Lagoweg, Bernhardstraat, Dr. Scheapmanstraat, Pastor Hendrikstraat, y cabando back na Joe Laveist Sport Park.

E secuencia di grupo ta:
1. TOB Carnival Group
2. Dushi Carnival Group
3. Royal Carnival Group
4. Los Laga Bai Carnival Group
5. OPC Carnival Group
6. Aruba Tourist Carnival Group
7. Champagne Carnival Group
8. Colours Carnival Group
9. Empire Carnival Group.

E ruta pa Parada Grandi Oranjestad ta bay ta cuminsando na Aruba Entertainment Center Dakota, bayendo pa Avenida Milio Croes, Vondellaan, LG Smith Boulevard, y cabando na e Turbo Rotonde Boulevard.

E secuencia di grupo ta:
1. TOB Carnival Group
2. Dushi Carnival Group
3. Champagne Carnival Group
4. Aruba Tourist Carnival Group
5. OPC Carnival Group
6. Colours Carnival Group
7. Los Laga Bai Carnival Group
8. Empire Carnival Group
9. Royal Carnival Group.

Colegio San Antonio a participa den Parada Escolar 2025 cu sosten di Aruba Bank

Colegio San Antonio ta contento cu su participacion den e Parada Escolar 2025 caminda studiantenan a representa nan scol cu orguyo den e parada escolar aki, celebrando nos herencia cultural.

E parada escolar ta uni tur studiante di scolnan secundario di Oranjestad. Un di e rekisito principal pa participacion ta cu cada scol mester presenta su mes na un manera uniforma, agregando na e splendor colorido y coordinacion di e parada. Danki na e sponsor generoso di Aruba Bank, Colegio San Antonio a logra asegura T-shirts di carnaval diseña specialmente pa su studiantenan. E contribucion aki ta fundamental pa asina e scol por a participa cu orguyo den e evento, mientras ta fortalece un sinti di union y orguyo escolar.

E sponsor di Aruba Bank ta parti di su compromiso continuo cu participacion cultural. E banco ta reconoce e importancia di mantene tradicion local y duna sosten na studiantenan den nan actividadnan extracurricular.

Dos ganador den reto di conoce nombernan di Pisca

Diabierna 28 di Februari 2025, Sr. Randy Maduro di Departamento di Agricultura, Cria y Pesca, conoci popularmente como Santa Rosa, y alabes miembro di Fundacion Centro di Pesca Hadicurari, a haci entrega na e unico 2 ganadonan cu a completa e reto recien di nombernan di pisca.

Como parti di su tarea pa aumenta conscientisacion Santa Rosa a bin ta publica boletinnan informativo riba su pagina di Facebook nombernan mas comun di pisca na Papiamento, esunnan conoci di Aruba. E serie di relatonan a bin ta gara bon acogida unda hopi hende ta sigui esakinan y ta hasta comenta constructivamente.

Recientemente Santa Rosa a publica un afiche cu e diferente pisca, miembro di famia pargo of snapper (Ingles) y a duna oportunidad pa manda e contestanan corecto y ricibi un premio cortesia di Fundacion Centro di Pesca Hadicurari. Dos persona a cumpli cu e desafio aki cabalmente y a bay cu e premionan. Sra. Graciela Nedd y Sr. Francis Alexis Geerman tabata e ganadornan.
Nan a ricibi un pakete cortesia di e Fundacion Centro di Pesca Hadicurari cu ta yuda promove entre otro seguridad riba lama y den e caso aki conoce piscanan mas popular di Aruba. E pakete ta consisti di un tas waterproof, celular waterproof, pechi protector contra solo, bril contra solo, yabero flotador, yabero pa habri boter y un spiel di emergencia. Tur esaki den e cooperacion estrecho entre e dos instancianan aki den cuadro di un plan strategico pa largo y mediano plazo pa yuda e Sector Primario y particularmente pesca rond Aruba. Pabien na e ganadonan. Pa esnan cu no a logra keda pendiente pa e siguiente rond di desafio cu pronto lo inicia.

Kiwanis Club of Aruba ta celebra 60 aña di existencia

Dia 21 di februari ultimo e miembronan di Kiwanis Club of Aruba a celebra 60 aña di existencia na La Cabana Beach Resort & Casino. Invitado special pa e hubileo aki tawata Gobernador di Aruba, S.E. Sr. Alfonso Boekhoudt cu a wordo ricibi cu un caluroso bon bini den e ballroom door di Presidente Tessely Koolman-Ranis y tambe Sr. Pierre Kock, F&B director di La Cabana Beach Resort & Casino, hunto cu tur miembro presente.

Maestro di ceremonia Sr. Ebby Schwengle, dobel distinguido ex Presidente, a yama un bon bini na tur miembro presente y a elabora riba e historia di Kiwanis Club of Aruba cu a cuminsa 21 di november 1964, unda Sr. Clinton Whitfield q.e.p.d. e tempo ey como e prome Presidente a ricibi un delegacion di Canada durante e prome reunion. Diferente topico a ser treci dilanti e tempo ey cu e meta principal pa yuda e comunidad di Aruba, muy en particular muchanan den necesidad. Cu yen di entusiasmo Sr. Clinton Whitfield q.e.p.d. hunto cu su directiva y miembronan nobo a acepta e reto aki. Dia 21 di februari 1964 Kiwanis Club of Aruba a wordo oficialisa ricibiendo e "charter" for di representantenan di Kiwanis International. E vision di Sr. Clint Whitfield q.e.p.d. ta algo unico cu te dia di awe a keda intacto y mientras tanto a pone cu actualmente tin diferente Kiwanis Club na Aruba sea pa adulto, hobennan adulto y hobennan cu en total ta conta cu un alrededor di 300 miembro.
Distinguido Gobernador di Kiwanis Club of Aruba, Sr. Robert Spellen, a sigui elabora riba e diferente proyectonan cu a ser ehecuta den pasado splicando con den maneranan creativo e club a recauda fondonan pa asina continuamente por a sostene e comunidad den su necesidadnan y e importancia pa sigui haci esaki. Distinguido Vice Gobernador di Kiwanis Club of Aruba, Sr. Giantonio Muller, a elabora riba e proyecto exitoso cu e ta inicia durante di su signatura na 2017, es ta e "Christmas Ornaments" cu anualmente a recauda sumanan significante, asina aportando na un bon causa ehecuta pa Fundacion Ban Uni Man pa Cria nos muchanan.
Den presencia di tur invitado special y tur miembro, un cheque simbolico di Awg. 15mil florin a wordo presenta na Presidente y miembro di Fundacion Ban Uni Man pa Cria nos Muchanan, Sr. Jonn Fun y Rachelle Roos cu a elabora riba e trabou importante y indescansable cu ta wordo haci pa asina durante oranan di scol muchanan den necesidad por ricibi un desayuno diariamente. Un causa importante cu Kiwanis Club of Aruba ta sosteniendo pa casi 25 aña!
Un momento special tambe a presenta pa Sr. Andre Kelly, cu durante di e celebracion special aki, a ser reinstala como miembro di Kiwanis Club of Aruba, cu den pasado tabata Presidente y tambe Vice Gobernador, representando algun aña atras Kiwanis Club of Young Professionals, awor yama Kiwanis Club of Aruba Trade Leaders.
E celebracion a wordo clausura cu un discurso bunita presenta pa Gobernador di Aruba, S.E. Sr. Alfonso Boekhoudt.
Kiwanis Club of Aruba ta desea di gradici tur persona y tambe tur instancia cu den un of otro manera durante su 60 aña di existencia a kere y a aporta na e meta principal pa yuda e muchanan den necesidad.
Kiwanis Club of Aruba ta existi desde 21 di november 1964 y tin como meta principal pa mehora e bida di muchanan na Aruba. Esaki ta wordo realisa door di organisa diferente proyecto pa recauda fondo trabounan boluntario y proyectonan di conscientisacion. Pa mas informacion tocante Kiwanis Club of Aruba por fabor bishita https://www.kiwanisclubofaruba.com of nos pagina riba Facebook.

Proceso tecnico di aña 2025 a cuminsa

Aruba Triathlon Association a presenta nan plan di entrenamento

E proceso tecnico unda ta presenta e plan di entrenamento y e lista di atletanan cu e federacionnan ta presenta ta un proceso cu tur aña ta tuma luga y ta cuminsa den e luna di october di e aña anterior.

Aki ta entrega e concepto di e plan di entrenamento pa e siguiente aña, pa asina Direccion di Deporte por wak esaki y aproba. E siguiente paso ta presenta e plan aki pa asina por elabora y contesta cualkier pregunta cu por tin.
E prome federacion pa cumpli cu e proceso aki ta Aruba Triathlon Association (ATA) cu dialuna ultimo a presenta nan plan. Den caso di ATA, entrenador nacional Glennon Eights hunto cu entrenador di ciclismo Lucienne Dirksz a presenta e plan dilanti di miembronan tecnico di Comite Olimpico Arubano, e directiva di e federacion di ATA y atletanan cu ta forma parti di nan seleccion. COA ta felicita ATA pa e presentacion y ta desea nan hopi exito, como e atletanan Junior ta den proceso di clasificacion pa Weganan Panamericano Junior di 2025 y e atletanan Youth ta preparando pa eventonan grandi den 2026

Aruba ta derota Islanan Cayman den Concacaf Women U20

Dialuna a tuma luga e partido entre Cayman Island contra Aruba y esaki a termina na un victoria di 1 gol pa e equipo di Aruba.

Cayman Island a duna un bon bataya, e prome tempo di e partido a bay cu varios atake pero golnan no tabata concretisa. Di dos tempo Aruba a keda bringa pa anota e gol di victoria na di 59 min pa e hobencita Zyana Rogers.
Mester menciona cu tanto Costa Rica y Guatemala a keda impresiona cu team Aruba y ta solamente elogionan a comenta di Team Aruba pasobra nan no a anticipa cu ta un isla chikito manera Aruba no por tin un intensividad di futbolismo manera Aruba a desplega den e dos partido.
ARUBA a finalisa na di 3 lugar den e qualificacion di Concacaf Women U20.

Popovich no lo bolbe como coach di Spurs pa e temporada aki despues di stroke

(AFP) - Coach elogia den Hall of Fame Gregg Popovich a bisa diahuebs cu e no lo bolbe e temporada aki como coach di San Atnonio Spurs mientras su recuperacion di un stroke cu el a sufri den november ta andando.

"Mi a dicidi di no bolbe e temporada aki," e coach di 76 aña a informa den un declaracion publica riba Spurs su cuenta di X. "Mitch Johnson y su ekipo a haci un trabao maraviyoso y e determinacion y profesionalismo cu e hungadonan a demostra, kedando hunto den un temporada di desafio, tabata espectacular."

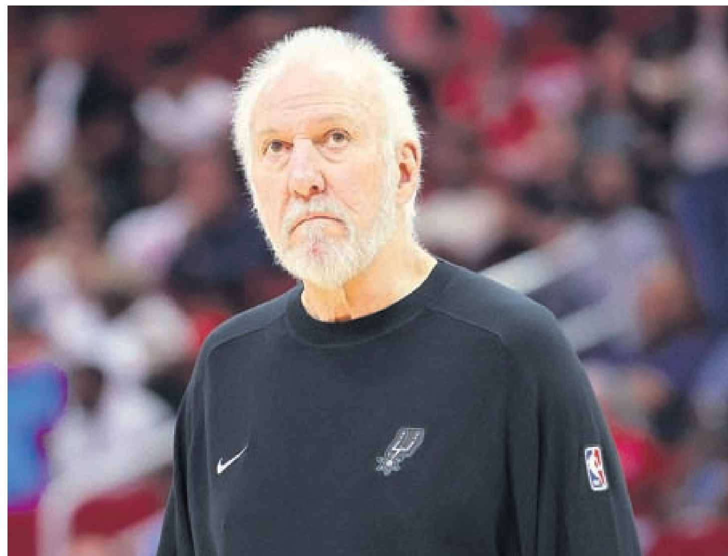
"Mi lo sigui enfoca riba mi salud cu e speransa cu mi por bolbe como coach den futuro."

ESPN a reporta cu e declaracion a publica despues cu Popovich a reuni cu hungadonan di Spurs, marcando nan prome chens pa mira su persona desde cu el a sufri loke e ekipo a describi como un "stroke leve" dia 2 di november na e ekipo su arena prome cu un wega contra Minnesota Timberwolves.

Assistent Mitch Johnson a ser nombra coach interino, cu Popovich bisando den december cu e ta trahando pa un regreso na su puesto. Popovich ta e coach di edad mas halto den historia di NBA, tin 1,412 victoria den temporada regular y otro 170 triunfo fuera di temporada.

El a guia Spurs na 5 titulo di NBA den su 29 temporada den mando. El a guia tambe ekipo nacional di Merca na haya medaya di oro den basketball na Olimpiada di Tokyo y a keda introduci na Basketball Hall of Fame den 2023.

Popovich su stroke ta un di e problemanan cu e ekipo Spurs a experiencia e temporada aki.

E ekipo a anuncia e luna aki cu e strea di ekipo Victor Wembanyama no lo hunga pa resto di e temporada regular despues cu a diagnostica su persona cu bloedstolsel den su schouder.

Dia mundial di Yerba di lama 2025: Kico ta nan balor?

Hopi hende ora nan drenta lama, nan no kier trapa nada. Ora hende wak un pleki scur den lama, nan ta desvia di esaki. Locual esaki por ta, ta un area di coral of mayoria biaha ta area unda tin yerba di lama ta crece.

Dia 1 di maart ta observa Dia Mundial di Yerba di Lama (World Seagrass Day 2025). Esaki e asamblea general di Nacionnan Uni a stipula esaki na mei 2022. E resolucion cu nan a adopta ta proclama dia 1 di maart como Dia Mundial di Yerba di Lama.

E resolucion ta enfatisa e necesidad urgente pa conscientisacion na tur nivel pa promove y facilita accion pa conservacion di yerbanan di lama.

Directie Natuur en Milieu tambe ta contribui na e observacion aki cu algun punto importante. Asina hende por sa mas di e balor di e ecosistema cu veldnan di yerba di lama ta brinda na naturalesa, medio ambiente y hende como parti di naturalesa.

Kico ta yerba di lama y ki sorto tin?
E ta un mata/yerba cu ta crece den awa salo y ta hay'e bou di awa di poco profundidad. Na Aruba tambe tin, y tin un lista di esunnan cu ta protegi pa leynan local.

Den nos publicacionan di "Conoce Nos Matanan" nos a elabora riba cada un di nan.

Por haya esaki riba nos pagina social @dnmaruba riba Facebook y Instagram. Esunnan cu ta inclui den e ley "landsbesluit bescherming inheemse flora en fauna' (AB 2017 no.48) ta: Yerba di Caña; Thalassia testudinum; Halodule wrightii; Rupia maritima-yerba di chogogo; Syringodium filiforme; Halophila bailonis; Halophila decipiens; Halophila engelmannii.

E yerbanan aki ta forma veldnan bou di awa, creando habitatnan compleho, hopi productivo y rico na biodiversidad. Pero tambe tin un sorto di yerba di lama cu ta invasivo.
Esaki ta e Halophila Stipulacea.

E ta clasificica como invasivo pasobra e ta impone su presencia door di limita e crecemento di e sortonan endemico (nativo) mientras e ta crece y bonda. E ta haci'e door di forma matnan diki cu ta pone den bentaha riba e otro sorto nativo, ora di busca claridad di solo, nutriente y espacio.

Asina e sorto invasivo ta degrada e ecosistema di yerbanan di lama, pasobra e ta tuma over e espacio di e otro.

E veldnan di yerba di lama ta luga importante pa alimentacion y ta cas pa hopi sorto di bestia marino entre nan e turtuganan di lama, piscanan, cabay di awa, strea di lama, manta y calconan.

Veldnan di yerba di lama ta cubri solamente 0.1% di suela di oceano na mundo.

No solamente e luga aki ta sostene cria di pesca pero tambe ta mehora calidad di awa door di filtra esaki y ta combati nutriente, polucion y contaminacion den cuminda di lama. Como cu nan ta warda carbono eficientemente nan por warda te cu 18% di e carbono oceanico di mundo.

Esaki ta haci cu e ta un di e solucionan basa riba naturalesa pa atende cu e impactonan di cambio di clima.

E veldnan di yerba di lama ta yuda cu e resistencia di e ecosistema marino manera rifnan di coral.

Tambe nan ta yuda wanta e tera y ta forma e prome liña di defensa di costa door di reduci energia di olanan, protegiendo hende for di e riesgo di inundacion, erosion y tormenta.

Apesar di su importancia pa desaroyo sostenibel y mitigacion di cambio di clima, e ecosistema marino aki ta na peliger pasobra solamente un kwart di tur veldnan di yerba di lama ta cay den areanan marino protegi.

Algun di e presionnan humano cu ta contribui na degradacion di e veldnan ta: desaroyo na costanan accelera y sin vision;, actividadnan di boto; polucion; 'runoffs'; cobamento y rancamento di e yerbanan den lama, y 'lozing' di awa sushi.

Yerba di lama ta critico pa bida bou di awa, pero tambe ta importante pa bida riba tera. E ta un medio cu ta brinda seguridad di alimentacion den produccion di pisca.

Locual DNM ta boga p'e ta inclusion di maneho, respeta e leynan vigente, conservacion y restauracion di veldnan cu yerba di lama.

Esakinan ta componentenan critico ora ta trata di strategianan di 'blue economy' sostenibel.

E conseho cu DNM ta desea di laga pa e comunidad ta: sigui evita di trafica areanan unda tin yerba di lama, pasobra esaki ta cas y alimentacion pa hopi especie marino. Respeta e ecosistema aki y dun'e su balor pa asina e por sigui brinda su servicionan.

E imagen di e sorto di yerba di lama den e diseño ta e yerba Syringodium filiforme, cuminda p'e turtuganan di lama cu ta bishita nos costa pa cuminda, luga pa pone webo y trece nan yuinan na mundo asina futuro generacion tambe por disfruta di nan.

Feliz dia Mundial di Yerba di Lama 2025!

Potretnan di AFP

Microsoft ta retira pionero den yamada online Skype

(AFP) - Microsoft a anuncia diabierna cu e lo retira Skype, e pionero den yamada y video yamada online cu e titan den tecnologia a adkiri den 2011.

"Cuminsando mei 2025, Skype no lo ta disponibel mas," un publicacion di Skype support riba X a informa, dirigiendo usuarionan pa instala y haci uso di Microsoft su plataforma Teams pa uso di su servicionan.

Niklas Zennstrom y Janus Friis na Estonia a funda Skype den aña 2003, revolucionando comunicacion di internet pa medio di ofrece yamadanan gratis entre computer y tarifa accesibel pa yamada na celular y telefon di cas.

Durante e añanan, cu e aumento den velocidad di internet, Skype a evoluciona y inclui video yamada, mensahenan, compartimento di documento of files y funcionnan di comunicacion den grupo. Pa aña 2005, Skype a yega un cantidad di 50 miyon usuario registra, demostrando un adopcion global rapido.

Website di subasta online eBay a adkiri Skype den 2005 pa aproximadamente 2.6 biyon dollar, sinembargo e sinergia cu a anticipa no a tuma luga manera a pensa y den 2009, eBay a bende un mayoria di Skype na un grupo di inversionista cu despues a bende esaki na Microsoft.

Den añanan recien, specialmente despues di e yegada di smartphone, Skype no a logra mantene su posicion contra rivalnan nobo manera WhatsApp y Zoom, ademas di Microsoft su propio Teams.

"Nos a siña hopi di Skype.. mientras nos a evoluciona Teams durante e ultimo 7 pa 8 aña," Jeff Tepper, presidente di Microsoft 365 a conta CNBC.

"Pero nos ta sinti cu awo ta e momento pa motibo cu e por ta hopi mas simpel pa e mercado, pa nos clientenan y nos por trece mas innovacion y mas lihe si nos enfoca solamente riba Teams.

Microsoft a bisa cu yamada den grupo riba Skype lo keda intacto durante e transicion pa Teams, y cu durante un bentana di 60 dia, mensahenan di Microsoft y Teams lo ta interoperabel pa asina bo por manda mensahe na contactonan for di Teams y e mensahenan aki lo yega na usuarionan cu te ainda ta usando Skype.

Chauffeur no a regula su velocidad ni mantene distancia y dal tras di auto

Diaranson mainta a drenta informe di un accidente na Tanki Leendert, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e chauffeur di un Toyota C-HR no a regula su velocidad.

Pa motibo cu ademas di esaki e chauffeur no a mantene distancia a bay dal tras di un Toyota Yaris.

Afortunadamente ningun den e accidente aki.. hende a resulta herida

No a kita mata di kwihi cu ta sak mucho abao y bus a dal e

Pa algun dia caba chauffeurnan di Arubus ta nota cu un mata di kwihi ta sigui sak y cu pronto e bus no lo por pasa mas bao di e mata aki na entrada banda pabao di busstation na Oranjestad.

Diaranson anochi un bus drentando a pasa bay dal riba dje. No ta por nada nan ta avisa locual ta pasando pa alerta pa nan haci algo cu'ne. Ta varios mata ta colga y rama ta crece y e chauffeurnan ta avisa pero mayoria bes "ora e baca hoga ta dempel e pos".

Diaranson anochi mester a busca ayudo di D.O.W. pa corta e mata aki pa asina logra saca e bus for di bao di dje sin mester haci mas daño na e bus.

Polis y ambulans a brinda asistencia na Caya Fransebloem

Diaranson anochi a drenta informe di cu un persona lo a bebe un cantidad di pildo na un adres na Caya Fransebloem, mesora a dirigi tanto polis como ambulans na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un adres di un persona cu tin custumber di bira agresivo y no ta desea nan asistencia. Na yegada di e ambulans nan a purba papia cu e persona pero e no tabata kier haya atencion ni bay hospital cu ambulans.

Turista riba bicicleta electrico a cay y herida

Diaranson atardi a drenta informe di cu un turista lo a cay for di un di e bicicletanan electrico dilanti un hotel na Palm Beach, mesora a dirigi tanto polis como ambulans na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu debi na un desperfecto e ciclista a cay y a dal su cabes asina duro cu ela kap su cabes y sanger diki a cuminsa basha. Na yegada di e ambulans nan a yuda e victima lanta y bay riba e cama pa asina hib'e den ambulans.

Despues di un revision ambulans a dicidi pa hiba e victima pa hospital.

Accidente di spiel cu spiel na Moko

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente na Moko, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente spiel cu spiel di un Honda Civic y un Honda Fit unda e Civic tabata bay pabao y e Fit pariba. Pero e Honda Civic a bandona e sitio.

Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Chauffeur a sali mucho riba caminda y auto a pasa rasp'e

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente na Brazil, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e chauffeur di un Hyundai Accent a pusha su auto mucho riba caminda y un Chevrolet Cavalier a pasa rasp'e.

Afortunadamente e auto a haya poco daño y ningun hende a resulta herida.

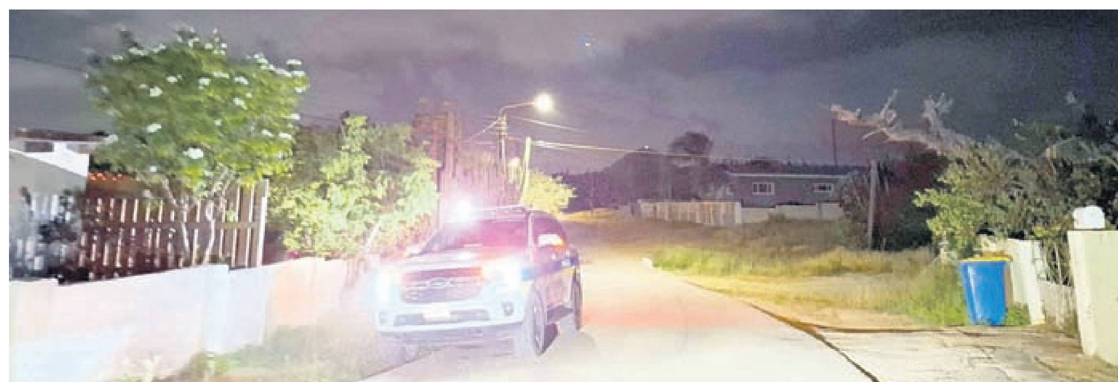
Persona no ta desea na cas debi na problema cu alcoholismo

Diahuebs madruga a drenta informe di cu tin un problema na un cas na Papilon, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya nan a bin compronde cu e problema ta un persona cu casi tur dia e ta bebe y ta yega cas burachi. Cada biaha cu e persona aki bebe y yega cas burachi anochi e ta haci problema.

Polis a intermedia y a logra haya un otro familiar bin busca e persona pa e bay keda otro caminda.

Truck a accidenta contra auto mal staciona

Diahuebs madruga a drenta informe di un accidente na Tanki Leendert, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata unda un truck di Serlimar pa recoge sushi mester a maniobra den un birada unda autonan ta para riba acera y ambos banda di caminda y e truck a pasa dal un auto banda drechi di e caminda.

Lo ta bon ora traha casnan traha un espacio pa parkeer un poco mas leu maske e chauffeurnan kier para auto dilanti porta di nan cas pa asina vigila nan cas.

Informacion di CMO en conexion cu ultimo fin di siman di Aruba su Carnaval

CMO esta Crisis Management Office Aruba pa medio di esaki ta informa cu pa di dos aña Aruba ta experencia e plan di siguridad (Veligheidsplan) pa cu Aruba Su Carnaval.

Pa e aña aki ta solamente mester a actualisa informacionnan minimal den dicho plan, entre otro cantidad participante persona di Contacto set up di grupo y personanan di contacto. Controlnan a keda tuma luga y e gruponan a keda implementa locual tin den e plan esta Siguridad di cada un persona den nan grupo.

Pre-Hospital
Nos tur sa e motibo pa kico a bini cu e Pre-Hospital pero en corto bisa ta pa baha e cantidad di pashentnan cu ta bay na e seccion di emergencia na Hospital pa un situacion cu kisas no ta di gravedad. Cual ta pone un peso riba e seccion di emergencia di nos Hospital.

Dor di trata e pashentnan cu no ta di gravedad cu mester bay na Hospital ta atende esakinan na e Pre-Hospital cual ta conta cu personalnan profesional di Hospital cu ta brinda e servicio aki.

E pre-Hospital tambe ta conta cu 5 personal di HOH den cual tin 1 Dokter. Esakinan ta pa intervencionnan chikito, pero den caso cu mester di cuido mas avansa lo manda e pashent na HOH.

SEH (seccion di emergencia) di hospital mester sigui brinda su servicio na e comunidad y na nos Bishitantenan cu no ta bay e celebracion di Carnaval. Cantidad oficial di awe di Aruba su poblacion registra ta 108.123. Esaki tin sin entre otro e cantidad di bishitantenan y otronan etc.

Den e ultimo parada di Luz na Oranjestad a atende lo minimo di pashent.

Pa e weekend final aki di carnaval lo tin e Pre-Hospital na San Nicolas banda di Theresita Center y na Oranjestad e lo ta banda di ARUTRAM.

Conseho di parti di CMO
CMO ta haci un peticion na e comunidad completo pa ban demostra un bon comportamento pa asina cada un cu a bin pa disfruta di Aruba su carnaval, esta sea como participante of como mirones por gosa sin cu mester tin preocupacion.

CMO su Team encarga Cu set up di e parti di logistica pa asina e Pre-Hospital ta operacional. Personal den e Pre-Hospital ta di Dr Horacio Oduber Hospital y Rode Kruis Aruba.

CMO ta haci un apelacion na tur cu ta bay e celebracion di Carnaval 2025 aki pa ban duna e miho di nos cada uno. Na prome luga cada un di nos mester percura pa nos siguridad prome.

Cu esaki ta entre otro:
Pa esnan cu tin condicion di salud pone bon atencion na bo salud. Departamento di Salud Publico ta duna recomendacionnan tur aña, pues sigui e consehonan aki.

Si ta bay cu muchanan, mayor of nan representante tene bon bista y percura pa e conta cu boso cuido tur momento.

Ban respeta:
- Nos autoridadnan.
-E personal di DOW cu prome y despues cu parada ta eherce nan trabou. Duna un man pa ora cu ta bay pone e baricadanan pa no stroba nan y na final di parada kita tur locual abo lo por a pone na e baricanan aki pa asina facilita nan trabou.
- E personal di SERLIMAR cu ta percura pa tene e cayanan limpi despues di carnaval. Un apelacion si cada un di nos cu ta bay carnaval hiba un saco di sushi (maske cu ta wordo poni barinan pero tambe ta parti saco prome cu parada) y cada un di nos tira nos sushinan den e saco of bari e lo facilita e trabou di e personal di SERLIMAR y asina nos tur ta contribui na un Aruba limpi.

E no ta costa nos nada pa duna un man
-E gruponan. Laga e participantenan di cada un di e gruponan por disfruta y expone nan obra/ creatividad riba e cayanan di Aruba, no ban stroba nan pa haci nan show.
- E personal di siguridad di cada grupo si nan pidi abo como mirones pa hala un banda, sea cortes y haci esaki.
-Organisacion SMAC. Obedece na ordo ora nan haci e peticion na abo como mirones pa no stroba e parada

Un punto di atencion
Riba e ruta tin Baricadanan, aki por constata cu despues di cada distancia tin un parti habri pa asina den caso di emergencia of mester saca un persona cu no ta forma parti di e carnaval afo via e parti habri aki. Sea asina bon si laga esaki HABRI pasobra esaki tin su funcion. No bay pone stoel, banki etc. na e parti habri cu ta stroba y lo bo haya bo mes cada rato ta wordo pidi pa autoridadnan pa laga hende pasa etc.

Laga e espacio asigna pa vehiculonan di emergencia para liber.

Corda cu kisas un di nan mester Sali di urgencia ya cu por ta un famia di abo mes cu por tin mester di e ayudo pero dor cu hende no a respeta e espacio aki ta haci cu e vehiculo di emergencia no por duna su servicio na un manera rapido segun nan tin esaki den nan trabou.

Resultado Sorteo
February 28

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
9594	0060	8181	5031
9964	1717	SUPER5	8271
9303	2827	-	9760

	MERDIA	ANOCHI
CATOCHI	Sorteo # 4551	Sorteo # 8486
	5092	3403
	2766	6138
	0656	7280
MULTI-X	FP	FP
BIG 4	Sorteo # 4551	Sorteo # 7530
	9589	1219
MULTI-X	X2	X2
1OFF	Sorteo # 2607	Sorteo # 2235
	3041	1571
ZODIAC	Sorteo # 4551	Sorteo # 6289
	0768	6714
	Virgo	Tauro
LUCKY 3	Sorteo # 1425	Sorteo # 1219
	371	517
MULTI-X	FP	FP

LOTTO 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	150.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA — 11-15-22-26-28

Sorteo # 6757		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	62.000,-
9	x Match 4	
285	x Afl 8,00	

MINI MEGA — 05-11-29-30

Sorteo # 1745		Mega Ball 03
1	x Jackpot	Proximo Jackpot
12	x match 4	250.000,-
73	x Afl. 500,00	
809	x Afl 50.00	
1256	x Afl.15,00	

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 350.000,-**

MEGA DI NUMBER KORSOU
Sorteo #

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord (close to the hotels)
Tel: 736-2952 or 593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Kibrahacha:	Aloe:
Tel. 583 4908	Tel. 584 4606
EMERGENCIA	911

POLIS	
Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA	
Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD	
Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA	
Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Grecia ta anuncia medidanan di sosten pa negoshi riba islanan afecta pa teremoto

(AFP) - Prome Minister di Grecia Kyriakos Mitsotakis a anuncia diadomingo cu lo tin medida di sosten economico pa negoshinan y empleadonan na Santorini y islanan cercano impacta pa miles di teremoto mira desde fin di januari.

Athens University a mira mas di 14,000 temblor entre 26 di januari cu 9 di februari entre e islanan di Santorini, Amorgos, Ios y Anafi. E actividad aki a impresiona cientificonan pero te awo no a causa daño ni heridonan.

Un negociante di Santorini a papia riba Skai Tv diadomingo y a bisa cu e isla su industria di turismo ya caba ta sufriendo daño."Na e momentonan aki di aña, tur e tiendanan tabata yen di hende ta yega cu crucero, cual ta haci esaki un di Grecia su luganan mas bishita.

Mitsotakis riba red social a reconoce cu e temblornan "ta causa daño financiero na empleadonan y negoshinan," anunciando "medidanan special" pa sostene nan.

El a bisa cu tur negoshi di sector priva operando na Santorini y e isla cercano di Amorgos, cual tambe a declara su mes den estado di emergencia, por suspende pago di salario for di februari 1 te cu dia 3 di maart 2025.

"empleadonan ken su contractnan ta suspendi lo ricibi un compensacion special di 534 euro, cual ta coresponde na 30 dia," el a agrega, siempre y cuando nan dunado di empleo compromete pa mantene nivelnan di trabao. "Nos lo para cu nos ciudadanonan loke ta necesario," el a conclui.

E mayoria di Santorini su casi 16,000 residente a bay for di e isla.

Amorgos, cual tin menos di 2,000 habitante permanente, ta considera den menos riesgo danki na su tereno y construccion menos denso cu Santorini.

Santorini ta riba un volcan drumi, cual a mira su ultimo erupcion den 1950.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe nochi: levemente te parcialmente nubia y generalmente seco
Den marduga y mañan: parcialmente nubia cu un posibel awasero breve

Temperatura maximo 31 grado Celsius
Temperatura minimo 26 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 32 pa 36 grado Celsius
Uv index: 10

Bahada di solo : 6:49 pm
Subida di solo : 6:55 am

Biento:
Modera te basta fuerte for di direccion generalmente oost; forsa 4 te 5 (20 te 39 km/ora, 11 te 21 nudo)
Durante di dia fuerte te posiblemente duro den rafaga; forsa 6 te 7 (40 te 61 km/ora, 22 te 33 nudo)

Situacion general di tempo:
Atmosfera regional ta relativamente seco, strobando e desaroyo di nubianan cu por produci awasero. Un leve aumento di humedad por pone mas nubia forma

den marduga pa mainta di diasabra. Sinembargo, no ta spera awasero di importancia y weer generalmente seco lo domina.

Di otro un banda por bisa cu stof di Sahara lo stroba visibilidad un poco durante e proximo dianan. Personanan cu ta sensibel pa cambionan den calidad di aire mester tene esaki na cuenta.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:
Na partinan protege di costa: keto, rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil 1 pa 2 pia, localmente e por jega 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: generalmente modera cu olanan alrededor di 4 pa 5 pia.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

No keda asombrá pa loke Mi a caba di bisa; pasobra lo yega e ora ku tur esnan cu ta den graf, lo tende Su stem y lo sali afo, esnan cu hasi loke ta bon pa resurekshon di bida.
Huan 5: 28-29

Cu tristeza, pero agradecido pa loke e la significa pa cada unu di nos, yunan y demas famia ta anuncia fayecimento di:

Sra. Vda. Susan D. Willems-Dania

Mihor conosi como: Chichi of Chichi di Boeis
*25-03-1931 - †22-02-2025

Na nomber di su **yiunan** :
Glenda Willems y yiunan
Gisela Roga-Willems y Thomas (Jonki) Roga
Vivian Willems y yiunan
Elmer Willems y yiunan
Suzy Willems
Blanca Giraldo-Willems y Mario Giraldo Botero y yiu

Manera yiu:
Anette y Roy Wongsosemito y yiunan
Alfredo, Fabiola y yiu
Dolores (Loly) Berkley y yiunan

Su mihor amiganan:
Sra. Mirna Illes
Sra. Andrea Dirksz
Sra. Rachell Dovale
Sra. Ligia Maria

Nieto(a)nan, bisanieto(a)nan, Sobrino(a), comer y compernan, ihanan, bisiñanan, tur rumannan di Testigo di Jehovah.

Demas famia: Dania, Willems, Roga, Giraldo Botero, Morales, Roest, Oviedo-Garcia, Werleman, Lacle, Viasis, Montesant, Leito, Pietersz, Senior, Dovale, Martina, Foe, Obiana, Sambo, Illes, Dirksz, Suarez, Ras, Desbarida, Comenencia, Muzo, Danje, Chong, Dañe, Hidalgo, Erasmus

Oportunidad pa condolencia: lo ta diabierna 28 di februari di 7 pa 9 anochi na Aurora Funeral Home

Ta invita pa **acto di entiero** cual lo tuma lugar na Salon di Reino na Macuarima 10-L diasabra 1 di maart di 9 pa 11 di mainta y despues lo sali pa Santana Central Sabana Basora.

Disculpa nos, pero despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas; y disculpa nos si den nos tristeza, nos por a lubida un of otro famia.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason. "Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sr. Dominico Willems

Cariñosamente yama "Cochi"
*06-12-1938 - †24-02-2025

Na nomber di su:
Esposa: Irena Adelaida (Neta) Willems-Wernet

Yiunan:
Robert y Omaira Willems-Geerman
Stanley y Mirta Willems-Webb
Andy y Jannely Willems-Noguera

Manera yiu: Hedwigis (Whisky) Eugenia

Nietonan:
Dillon Willems & Annelaine Jacobs
Marc Willems
Mariél Willems & Joshua Alders
Kelvin & Angelique Willems-Dos Ramos
Sigmar Willems
Naíndy Willems
Naythan Willems
Christian Padron

Bisanietonan: Melody Willems, Jackson Willems
Sua na bida: Emiliano Dirksen

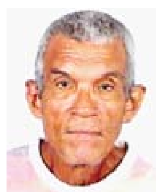
Demas famianan: Willems, Wernet, Vrolijk, Dos Ramos, Geerman, Oduber, Faro, Koolman, Kelly, Dirksen, Maduro, Tiel, Dabian, Roos, Croes, Noguera, Eugenia,
Famia ta invita demas famianan, sobrino- y sobrinanan, primo- y primanan, bisiñanan, amigo- y amiganan, conocirnan, ex-coleganan pa e acto di entiero cu lo tuma lugar diamars 4 di maart venidero na Misa Inmaculata Concepcion na Santa Cruz.

E defunto lo reposa di 12:00 pa 1:00 na cas den seno familiar y for di 2:00 pa 4:00 na misa. Despues lo sigui un respons pa e defunto.
Si den nos tristeza nos por a lubida algun famia, amigo, nos ta pidi nos disculpa.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Rudolfo Valentino Hieroms
"pa, papi, opa, Rudy, Joe"
***27-06-1961**
†25-02-2025

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios, maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu hopi tristesa, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di nos tanta stima:

Francisca Reineta Croes

Cariñosamente yama "Stella of Jaja"
***20-09-1950 - †19-02-2025**

Tata: †Anthony S. Croes
Mama: †Angelina B. Croes-Fingal

Su rumannan den feliz memoria:
Clauthilda, Hildo, Gilberto, Coleta, Luis, Hipolita, Mario y Filomena

Mescos cu un yiu: Sheqeon Croeze

Iha: Sheidy Kransen

Sobrino(a)nan:
Anna Bohré y famia na Hulanda
Maria Suijkerland y famia na Hulanda
Sonia y Carlos Belen Gonzalez-Croes
Anthony Croes
Louis Croes
Elka y Frank Croes-Croes
Angela Croes na Hulanda

Sobre sobrino(a)nan:
Sheidy, Ilan, Jairzinho, Angelina, Sharelka, Osrick, Miss Jairy, Aron, Jason, Jorgegino, Jordan

Jaja su chikitin nan:
Sheidiane, Gilvan, Gileen, Aiszienne, Jaidelyne, Ayvan, Aychell, Mi-Jewel, Jaizeah, Jaithan, Elaiza, Shamara & A'drick

Ayudante: Kimberly Geerman

Primo y primanan

Sua: Andres Croes
Cuña: Lydia José

Bon bisiñanan: Veca Franken, Alexander & Jeritza Vrolijk y famia, Sharlon Silvania

Demas famia: Croes, Curet, Kransen, Croeze, Belen, Laureano-Gonzalez, Franken, Geerman, Fingal, José, Comenencia, Pouriër, Maduro, Flemming, Silvania, Garcia, de Cuba, Bohré, Suijkerland, Jeelof, Mathilda.

Ta invita tur famia, bisiña y conocirnan pa asisti na acto di entiero cual lo tuma lugar diaranson 5 di maart 2025 na Royal Funeral Home di 2or pa 4or di atardi. Despues lo sali pa Santana Catolico De Vries na Sta Cruz.

Nos kier a pidi disculpa si den nos tristesa nos por a lubida un of otro famia

The Lord is my shepherd; I shall not want.
He makes me lie down in green pastures.
He leads me beside still waters.
He restores my soul.
He leads me in paths of righteousness
for his name's sake.
Psalm 23: 1-3

With deep sorrow we announce the passing of:

Janice Policarpio Buenaventura
Better known as "Dang"
***12-01-1981 - †25-02-2025**

Left to mourn are her:
Daughter: Hannah Rose Buenaventura

Mother: Rosalinda Policarpio
Father: †Benjamin Buenaventura

Siblings:
Marites & Eduardo Guevarra
Benjamin & Doyet Buenaventura
Maricar Buenaventura & Carl Castillo
†Joy Buenaventura

Partner: Geoffrey Baysac

Nieces & Nephews:
Ella Marie, Mark Edison, Mark Arman & Mila, Jewel Joy, Arman Carl, Jen Renee, Mckenzie, Evan Myles

Aunts, Uncles, Cousins, Friends & Family in Aruba & the Philippines.

Related to Families:
Policapio, Sanchez, Tulabot, Antioquia, De Castro, Aguilar, Salamatin, Marcelo, Lapinid, Flores, Jagape, Garcia, San Jose, Cater, Baysac, Apacible, Rob, Peña, Lagare, Perez, Deraya, Daquioag, Angela.

Friends:
Friends and dear colleagues at Ling & Sons Food Market.
Her doctors and nurses in the Dialysis & ICU department.

We apologize, if in our sadness, we may have forgotten a family member or friend.

Opportunity for Condolences:
Wednesday and Thursday, March 5th and 6th, 2025, from 8:00 PM to 10:00 PM at Aurora Funeral Home.

Pasobra Dios a stima mundo asina tanto cu ela duna su Yui unigenito pa ken cu kere den dje no bai perdi, ma pa tin bida eterno.

Cu un curazon kibra, pero inmensamente agradecido pa loke ela significa pa nos, nos ta anuncia fallecimento inespera di :

Randy Delano Geerman
"P 43 W"
***16 maart 1972+ 25 februari 2025**

Na nomber di :
Casa: Germaine Geerman-Wever

Yuinan: Maria Isabel Geerman
Josua Geerman
Yatniel Geerman

Mayornan:
†Benito y Lucrecia Geerman-Faarup

Suegro(a): †Hendrik y †Rosalia Wever

Ruman nan:
Laraine y Leonardo Croes-Geerman
Andriani Geerman

Mescos cu ruman: Gail Tromp

Swa y Cuna nan:
Carol Falcon-Wever y famia
Carla Wever y famia
Gwen Wever y famia
Sergio Wever-Lacle y famia
Hubert Wever-Uribe y famia
Vivian San Pedro-Wever y famia
Priscilla (Poppy) Meagerman-Wever
†Dorris Kelly-Wever
†Ruby de Veer-Wever

Amigo nan di cas:
Jacky y Katrin Oduber
Gerardo y Jan Oduber
Gerard Thijsen y Carmen Nicolaas
Benjamin Romney
Allan Goede
Maikel Wever

Famia ta invita tur demas famia, sobrino, sobrina nan, primo, prima nan, tanta cu omo nan

Amigo (a) nan di Aruba Amateur Radio Club, Aruba RC Club, Alpha Tours & Transfer Aruba, su colega nan di Colegio EPI, bon bisinja y demas conocirnan y amistad pa asisti na **acto di intiero** cual lo tuma lugar Diamars 4 maart di 1 – 4 pm na Aurora Funeral Home. Despues nos querido defunto lo sali pa Santana Catolico "Santa Maria" na Santa Cruz.

Despues di intiero no lo ricibi bishita na cas.

UNICEF ta bati alarma pa "pobresa di cuminda severo" entre mucha chikito di Libanon

(AP) - Mas di 1 den cada 2 mucha bao di 2 aña di edad ta sufriendo "pobresa di cuminda severo" na parti este di Libanon despues di e guera entre Israel y Hezbollah, ONU su agencia pa muchanan a bisa diabierna.

Un alto-el-fuego a drenta den efecto dia 27 di november, poniendo un fin na mas di 1 aña di pelea, incluyendo 2 luna di guera intenso entre Israel y e grupo Libano cu sosten di Iran.

Sinembargo e guera aki a destrui gran parti di e pais, particularmente Hezbollah su basenan den parti sur y den Bekaa Valley na parti este, y mas di 100,000 persona te ainda no por bay cas segun International Organization for Migration.

"Na Baalbek-Hermel, mas di mita di e muchanan bao dos aña di edad ta experienciando pobresa di cuminda severo," UNICEF a bisa den un declaracion. "Na Bekaa, e tasa tabata di 45%, un aumento dramatico di 28% den 2023," el a agrega, definiendo pobresa di cuminda severo como e consumo di 2 of menos di e 8 articulo den grupo di cuminda clave.

"E guera a tin un impacto fuerte riba muchanan, afectando casi tur aspecto di nan bida," representante di UNICEF na Libano Akhil Iyer a comenta.

E agencia a bisa cu muchanan mas grandi tambe a ser impacta, bisando cu 49% di nan bao di 18 aña na Bekaa y 34% di nan na Baalbek-Hermel "sea no a come of a come solamente un cuminda e dia anterior cu a haci e encuesta."

E encuesta, haci den januari, a mira cu "72% di e dunadonan di cuido a bisa cu nan muchanan ta ansioso of nervioso durante e guera y 62% a bisa cu nan tin depresion of tristesa."

Libano ta lidiando cu un crisis economico desde 2019, cual a ser empeora pa e guera.

E pais, cual recientemente a scoge un presidente y prome minister despues di un buraco di poder di dos aña, a crea un fondo pa reconstruccion y ta depende grandemente riba sosten di exterior.

Vaticano ta informa cu dokternan ta "reserva" pronostico den condicion di Papa Francisco despues di complicacion recien

(AP) - Vaticano a informa cu Papa Francisco a sufri un atake di tosamento isola diabierna cu a resulta den un atake di tosamento cu a haci cu el a inhala saca y a rekeri di ventilacion mecanico, marcando un atraso den su bataya di 2 siman largo caba contra pneumonia dobel.

E Papa di 88 aña ta consciente y alerta den tur momento y a coopera cu e maniobranan pa yuda su persona recupera. El a responde bon, cu un bon nivel di oxigeno y ta sigui bista un mascara pa ricibi oxigeno extra, Vaticano a informa.

E episodio, cual a sucede den oranan trempan di atardi, a resulta den "e caida repentino di su prospecto respiratorio." Dokternan a dicidi di mantene prognosis "reserva" - cual ta nifica cu no lo pronostica ningun cambio - di e Papa y a indica cu nan tin mester di 24 pa 48 ora pa evalua con y si e sucedido a

impacta su condicion clinico en general.
E desaroyo aki ta marca un paso atras den loke tabata 2 dia sucesivo di actualisacion positivo di dokternan tratando Papa Francisco na Roma su hospital Gemelli desde 14 di februari. E Papa, ken parti di su pulmon a ser kita tempo e tabata hoben, tin malesa den su pulmon y a keda hospitalisa despues cu su bronchitis a empeora y a converti den pneumonia den ambos pulmon.

Discusion entre Trump, JD Vance y Zelenskyy ta laga acuerdo di mineral cu Ucrania den pausa

(AP) - President Donald Trump a critica e President di Ucrania Volodymyr Zelenskyy fuertemente pa "falta di respet" diabierna den un reunion extraordinario y despues a cancela firma e acuerdo di mineral entre e dos paisnan, cu segun Trump a bisa lo a hiba Ucrania mas cerca di caba e guera cu Rusia.

E cambio di rumbo asombroso aki por altera europa y henter mundo. Durante su bishita cu Trump, tabata spera cu Zelenskyy lo firma e acuerdo cu lo duna Merca un acceso mas grandi na e mineralnan den tera d Ucrania y cu lo haci un conferencia di prensa hunto, sinembargo e plan aki a keda descarta despues di e enfrentamento entre e dos lider dilanti medionan di comunicacion.

No ta cla ainda kico e discusion aki por nifica pa e trato cu segun insistencia di Trump, tabata esencial pa paga Merca e mas di 180 biyon dollar den sosten Mericano cu a manda Kyiv desde e comienso di e guera. Y te ainda mester mira kico, Trump kier pa Zelenskyy haci pa e acuerdo sigui cana.

E lider di Ucrania a sali for di e Cas Blanco poco despues cu Trump a grita su persona, demostrando disgusto. E almuerso di Trump y Zelenskyy conhuntamente cu nan delegacion tambe a keda cancela.

E Cas blanco a bisa cu e delegacion di Ucrania a ser bisa pa bay. "Bo ta hungando cu e tercer guera mundial y loke bo ta haciendo ta un falta di respet grandi pa e pais, e pais cu a sostene'bo mas cu otronan ta bisa nan mester a haci," Trump a bisa Zelenskyy.

E ultimo 10 minuut di e reunion di casi 45 minuut a bira cada biaha mas tenso mientras e discusion tabata bira pio entre Trump, Vice Presidente JD VAcne y Zelenskyy, ken tabatin duda cu Rusia su compromiso na diplomacia, citando Moscu su añanan di compromisonan kibra riba escenario global.

Zelenskyy su meta principal pa cu e reunion entre su persona y Trump tabata pa Trump no bandona su pais y adverti contra un acercamiento cu President Ruso, Vladimir Putin. Na luga di esaki, a grita su persona.

A yega un punto unda Zelenskyy a bisa cu Putin a kibra "su propio firma" 25 biaha pa loke ta trata alto-elfuego y otro acuerdonan y cu no por confia den su persona. Trump a responde cu Putin no a kibra acuerdo haci cune y mas tanto a evita contesta preguntanan tocante ofrece garantianan di seguridad na Ucrania, bisando cu e ta di opinion cu firma e acuerdo di mineral - cual awo ta den pausa - lo efectivamente caba e pelea.

Cos a cuminsa cambia di rumbo ora cu Vance a desafia Zelenskyy, bisando "Mr. President, cu tur respet, mi ta kere e ta un falta di respet pa bo bin e oficina y purba litiga esaki dilanti media Mericano." Zelenskyy a purba contesta ora cu Trump a hisa su bos y a bisa "bo ta hungando cu e bida di miyones di hende."

Na otro momento, Trump a declara su mes "memey" y no na banda di ni Ucrania ni Rusia den e conflicto. El a sigui comenta cu Zelenskyy su "odio" contra Putin ta un blokeo den caminda pa paz. "Bo ta mira e odio cu e tin contra Putin. E ta algo hopi dificil pa mi por haci un trato cu e tipo di odio aki."

Despues di e reunion, Trump a publica riba su rednan social cu el a "determina" cu Zelenskyy "no ta cla pa paz. El a falta respet na Merca den su oficina. E por bin back ora cu e ta cla pa paz," Trump a publica.
Trump tambe a sugeri cu e discusion tabata producto: "A siña hopi cu nunca por compronde sin combersacion bao presion y candela. Loke por sali via emocion ta algo grandioso."

Democratanan inmediatamente a critica e administracion pa loke a sucede. Lider di Senado Democratico Chuck Schumer a bisa cu Trump y Vance "ta haciendo Putin su trabao sushi."

E discusion tabata un sorpresa pa motibo cu Trump y Zelenskyy a papia di manera cordial, te hasta cu admiracion pa otro, durante e prome 30 minuut di e combersacion. Pero ora e lider di Ucrania a cuminsa bati alarma tocante confiansa den cualkier promesa di Putin pa caba cu e gurea, Vance a trece dilanti su disgusto cu publicacion di cualkier desacuerdo cu Trump. Esaki inmediatamente a cambia e tono di e combersacion mientras Zelenskyy tabata bira mas defensivo y Trump tabata critica su persona como malagradecido y a duna advertencianan estricto tocante sosten Mericano den futuro. "E ta hopi dificil pa haci negoshi asina," Trump a bisa Zelenskyy mientras ambos tabata papia riba otro tocante sosten internacional den pasado pa Ucrania.

Vance na e momento ey a bisa, "atrobe, djis bisa danki."

Zelenskyy a comenta tocante esaki, bisando cu el a ofrece su aprecio "hopi biaha" na pueblo di Merca y e Presidente. E lider di Ucrania a expresa su gradicimento despues di a sali for di e Cas Blanco, publicando riba su red social "Danki Merca, danki pa bo sosten, danki pa e bishita aki," zelenskyy a publica. "Danki POTUS (cuenta di presidente Mericano riba X), Congreso y pueblo di Merca. Ucrania mester paz husto y duradero, y ta pa esey nos ta trahando."

Minister Britanico ta renuncia pa motibo di eliminacion di ayudo pa exterior

(AFP) - Minister Britanico di Desaroyo Internacional, Anneliese Dodds a bisa ayera cu e ta renunciando for di gobierno di Labor pa motibo di reduccion den ayudo pa exterior, segun orden di prome minister Keir Starmer pa reforsa gasto den defensa.

"Na final, e reduccionnan aki ta bay kita cuminda y cuido di salud for di hendenan desespera," Dodds a bisa den un carta dirigi na Starmer, cu el a post riba X.

Riba diamars, Starmer a priminti di aumenta gasto di defensa di Reino Uni na 2.5 porciento di GDP pa 2027, pero a duna orden pa reduci e presupuesto pa desaroyo internacional di 0.5 porciento na 0.3 porciento di producto interno bruto pa paga pa esaki.

Dodds a bisa cu mientras e ta kere cu mester aumenta gasto di defensa mientras "e orden mundial despues di guera a keda destrui," e tabatin speransa cu lo tin un discusion constructivo riba con pa haya e fondonan.

"Na lugar di esey, a tuma e decision tactico pa ODA absorbe henter e peso," el a bisa, haciendo referencia na asistencia di desaroyo internacional (Overseas Development Assistance).

Starmer a admiti den un contesta na su carta cu reduci fondo pa ayudo tabata "un decision dificil y doloroso." "Sinembargo, protege nos seguridad nacional semper mester ta e prome deber di cualkier gobierno," el a agrega.

Despues, Starmer a anuncia cu su aliado di hopi tempo, Jenny Chapman awo lo sirbi den e rol di minister di Desaroyo Internacional.

Dodds a expresa miedo cu e plannan pa yuda e pueblonan di Gaza, Ucrania y Sudan, como tambe duna sosten pa programanan pa combati cambio di clima y facilita vacunacion, awo ta bay cay na caminda.

"Ta bay ta imposible pa mantene e prioridadnan aki, mirando e profundidad di e recortenan," Dodds a adverti.
Y el a bisa cu esaki "probablemente lo conduci na un retiro di Reino Uni for di varios nacion Africano, Caribense y di Balkan occidental."

Starmer a busca pa calma su preocupacion, bisando cu su gobierno lo continua dunando proteccion "na programanan vital, incluyendo den e pio zonanan di conflicto na mundo."

Dodds ta e di cuatro minister pa bandona gabinete di Starmer desde cu su partido Labor a yega na victoria den eleccion aña pasa, cabando cu 14 aña di gobernacion Conservador.

Anteriormente e luna aki, e lider Britanico a duna retiro na vice-minister di Salud, Andrew Gwynne pa haci comentarionan anti-Semitico, racista y sexista den un chat di WhatsApp.

Na januari, minister anti-corupcion, Tulip Siddik a renuncia despues cu el a keda menciona den investigacion na Bangladesh riba acusacion di corupcion.

Y na november, Louise Haigh a retira di su funcion como Secretario di Transporte despues di revelacionnan cu el a admiti culpabilidad pa un ofensa criminal prome cu bira un miembro di Parlamento.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 1 maart 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Volgens Staatssecretaris Zsolt Szabo

De financiële beheersproblemen van Aruba zijn uitgebreid en vereisen een coherente aanpak

Pagina 2

Nog geen datum vastgesteld voor behandeling van de begroting

Pagina 4

Curaçao: Nieuwe wet op strafvordering treedt in werking in 2027

Pagina 8

Volgens Staatssecretaris Zsolt Szabo

De financiële beheersproblemen van Aruba "zijn uitgebreid en vereisen een coherente aanpak"

In een brief gedateerd 12 februari, gepubliceerd op 20 februari op de website van de Tweede Kamer, heeft staatssecretaris Zsolt Szabo vragen beantwoord van VVD-parlementariër Aukje de Vries met betrekking tot de jaarrekeningen van Aruba.

De staatssecretaris voor Koninkrijksrelaties gaf in zijn antwoord aan dat hij kennis heeft genomen van het rapport "Onderzoek naar de Jaarrekeningen van het Land Aruba 2019."

Op de vraag: "Hoe beoordeelt u het feit dat het Land Aruba geen prioriteit geeft aan de voltooiing van de jaarrekeningen, wat resulteert in het ontbreken van een afgerond begrotingsproces?" en "Hoe beoordeelt u daarnaast de conclusies en aanbevelingen in het rapport?", antwoordde Szabo:

"Ik ben van mening dat goed financieel beheer en een gezond begrotingsproces van groot belang zijn voor elk land binnen het Koninkrijk. Net als Curaçao en Sint Maarten draagt Aruba de verantwoordelijkheid om zijn begrotingsproces te verbeteren. Daarom verwacht ik dat Aruba snel overgaat tot de goedkeuring van de Jaarrekeningen en de begroting voor 2025.

"Er is een achterstand in de indiening en goedkeuring van de Jaarrekeningen van het Land Aruba, maar ik deel niet de conclusie dat Aruba geen prioriteit geeft aan de voltooiing van de jaarrekeningen. Sinds vorig jaar biedt externe ondersteuning via het landspakket actieve hulp om deze achterstand weg te werken. Het doel is om de achterstand uiterlijk met de Jaarrekening 2023 in te halen."

"Ik ben het ook eens met de andere conclusies en aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer Aruba met betrekking tot de jaarrekeningen van 2019. In dit kader zijn belangrijke afspraken gemaakt over beheer, planning en de gewenste resultaten om het financieel beheer te verbeteren in de implementatieagenda van het landspakket. De tijdelijke werkorganisatie (TWO) werkt constructief samen met Aruba aan deze kwesties."

"Aruba heeft zijn begrotingsproces aanzienlijk verbeterd"

De Vries vroeg de staatssecretaris ook hoe hij de tekortkomingen in het financieel beheer van Aruba beoordeelt en het gebrek aan structurele verbetering in het begrotingsproces. Daarnaast vroeg zij of hij het eens is met het starten van een versnelde verbetertraject met als doel een goed financieel beheer in Aruba te bereiken.

"Het financieel beheer is nog niet op orde, maar Aruba heeft zijn begrotingsproces in de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd, met een verbeterde structuur en de invoering van vaste aanpassingsmomenten," antwoordde de staatssecretaris. "Het is essentieel dat deze positieve trend zich voortzet en dat een adequaat begrotingsproces wordt gehandhaafd. Bijvoorbeeld, hoewel de begroting voor 2025 op tijd is ingediend, is deze nog niet goedgekeurd door het parlement. Het College Aruba financieel toezicht (CAft) heeft onlangs in zijn advies benadrukt dat de goedkeuring nog steeds snel moet plaatsvinden."

"Een verbetertraject is al gestart via het Landspakket Aruba en er lopen verschillende projecten om structurele tekortkomingen in het financieel beheer aan te pakken. De tijdelijke werkorganisatie ondersteunt dit proces."

"De problemen zijn uitgebreid en vereisen een coherente aanpak"

Op de vraag "Wat kan er worden gedaan om ervoor te zorgen dat het financieel beheer van Aruba op orde komt?", antwoordde staatssecretaris Szabo:

"De problemen zijn uitgebreid en vereisen een coherente aanpak, waarbij fundamentele problemen in de wetgeving, de structuur van de financiële organisatie, financiële processen en administratie worden aangepakt. De uitvoering van het landspakket richt zich op het verbeteren van al deze aspecten."

Daarnaast merkte hij op dat de tekortkomingen in het financieel beheer van Aruba geen invloed hebben op de implementatie van het landspakket.

Ambitieus programma met onderling verbonden projecten

Parlementariër De Vries vroeg staatssecretaris Szabo ook hoe het meest recente rapport van de Algemene Rekenkamer Aruba zich verhoudt tot een opmerking die hij maakte tijdens de gecombineerde commissie over Curaçao, Aruba en Bonaire op 15 januari. Daarin zei hij dat er goede stappen waren gezet om het financieel beheer te verbeteren. Ze vroeg welke stappen dit waren en wat de verbeteringen in het financieel beheer aantonen.

"Aruba heeft zijn ambitie uitgesproken om in 2026 een goedkeurende verklaring na controle van zijn jaarrekening te verkrijgen. Als onderdeel van het landspakket heeft Aruba een ambitieus programma opgezet met onderling verbonden projecten om de problemen in het financieel beheer aan te pakken," antwoordde de staatssecretaris.

"In lijn met de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer Aruba richten deze projecten zich op het vaststellen van rapportagevereisten, het kader voor de controle van de jaarrekeningen, het aanpakken van onderliggende procesproblemen en het oplossen van personeelstekorten binnen de financiële functie."

"Het is een complex probleem dat zorgvuldige voorbereiding en besluitvorming vereist om tot een duurzame oplossing te komen. Bovendien vormt de beschikbare capaciteit een 'bottleneck', maar tegelijkertijd zie ik resultaten die mij optimistisch stemmen over het beheer en de volgende stappen."

In dit verband noemde Szabo enkele voorbeelden:

"Met externe ondersteuning wordt sinds vorig jaar gewerkt aan het inhalen van de achterstand in jaarrekeningen en het verbeteren van het voorbereidingsproces daarvan.
"Een nieuw rapportagesysteem, regelgeving voor materieel beheer en regelgeving voor aanbestedingen zijn in het wetgevingsproces geïntroduceerd. Deze zullen grotendeels het gewenste normenkader bieden.
"De capaciteit van de Directie Financiën is versterkt en arbeidsvoorwaarden zijn aangepast om de auditcapaciteit van de Centrale Accountantsdienst structureel uit te breiden.
"Binnenkort wordt een trainingstraject voor openbare financiën in Aruba gelanceerd. Deze uitgebreide e-course zal helpen om de financiële kennis en vaardigheden van de organisatie up-to-date te houden.
"Als onderdeel van de onderliggende processen is de besluitvorming afgerond voor de implementatie van een centrale organisatie binnen de Directie Financiën in 2024. Deze organisatie zal ondersteuning bieden en toezicht houden op de invoering van nieuwe, uniforme en verbeterde financiële processen. Veel van de aanbevelingen uit de nulmeting in het rapport van de Algemene Rekenkamer zullen hierin worden verwerkt. De implementatie zal binnenkort starten en naar verwachting in 2025 zijn afgerond."

Dezelfde doelen en doelstellingen

Als reactie op de vraag of de projecten in lijn zijn met de afspraken in het landspakket, antwoordde staatssecretaris Szabo:

"De afspraken in het landspakket Aruba zijn over het algemeen gericht op hetzelfde doel en dezelfde resultaten als die welke worden beschreven in de aanbevelingen in het rapport van de Algemene Rekenkamer Aruba, 'Onderzoek naar de Jaarrekeningen van het Land Aruba 2019'."

Rijkswet

De Vries stelde ook vragen over de huidige status van de Rijkswet voor financieel toezicht op Aruba, of de staatssecretaris nog steeds in onderhandeling is met Aruba hierover, wanneer er een akkoord kan worden verwacht en welke obstakels er zijn in de onderhandelingen.

"Teams van beide landen werken aan de wet," antwoordde staatssecretaris Szabo. "Op verzoek van Aruba geeft het Internationaal Monetair Fonds (IMF) advies over begrotingsnormen en financieel beheer. Dit advies wordt in de tweede helft van februari verwacht en zal vervolgens worden verwerkt in de wet en aan beide regeringen worden voorgelegd."

Tot slot bevestigde staatssecretaris Szabo dat hij het ermee eens is dat de Rijkswet voor financieel toezicht "zo snel mogelijk moet worden afgerond."

Politieke partijen bewijzen zelf...*De noodzaak van toezicht...*

We zitten tegen eind februari aan en we hebben nog steeds geen regering, noch een begroting. De klok is onze vijand geworden en er zijn geen vorderingen te zien omdat aan beide zijden spelletjes gespeeld worden die ons, de burgers, uiteindelijk duur komen te staan. Wij betalen namelijk altijd, zij niet. Daarmee bewijzen ze wel waarom we het financieel toezicht van de Koninkrijksregering nodig hebben. Ook zijn we dezer dagen weer gestuit op hetgeven van onvolledige informatie en het beste voorbeeld was van onze eigen premier die kennelijk sympathie wilde verdienen met een ogenschijnlijke overwinning in haar campagne tegen Nederland, waarbij zij de terugtrekking van de ontwerprijkswet (RAft) in de Koninkrijksministerraad van vorige week vrijdagbekendmaakte.

We begrijpen niet dat het zo ver heeft moeten komen want eenieder met enige kennis van zaken weet dat die formele terugtrekking ook was omdat diezelfde premier met Nederland aan het onderhandelen is over een nieuwe rijkswet en een lokale wet in het hybride alternatief dat zij zelf had voorgesteld. Als we haar eigen recente verklaring in de Staten goed interpreteren zijn er nog maar enkele details op tafel blijven liggen, zoals de definitie van de personeelsnormen waarvoor het IMF nu nog bezig is met een onderzoek dat spoedig klaar zou moeten zijn. Betekent dit dat over de rest van de wet men het met elkaar eens is? Het is begrijpelijk dat in dit stadium net veel meer gezegd kan worden maar dat rechtvaardigt niet om nu mensen op een dwaalspoor te zetten met onvolledige informatie.
Het andere deel van het probleem met deze kwestie is dat de partijen die een nieuwe coalitie gaan vormen van tevoren willen weten wat hen te wachten staat en ontlopen nu de verantwoordelijkheid om een aanvang te maken met het behandelen van de begroting 2025, wat dus ook een groot probleem aan het worden is. Een serieuze aangelegenheid betreft de leningen die dit jaar verlopen en waarvoor nieuwe leningen moeten worden afgesloten, waarvoor een van de basisvoorwaarden is het hebben van een goedgekeurde begroting. De regering van Aruba kan niet aan tafel gaan zitten met de betreffende entiteiten om nieuwe financiering te bespreken als men zelfs geen goedgekeurde begroting kan tonen. Het is belangrijk dat die besprekingen zo vroeg mogelijk in het jaar aanvangenom het programma van goedkeuring en tijdige aflossing te plannen zodat de aflossing van de aflopende leningen op tijd plaatsvindt. We hebben er echt geen belang bij om een default te riskeren en zeker niet als de schuld hiervan helemaal aan onze kant ligt. We komen nergens een meer gedetailleerde uitleg tegen waarom het zo belangrijk is dat we tijdig een goedgekeurde begroting hebben, dus bij deze.
Maar, dat is niet alles; we hebben ook nog de kwestie van de forse verlichting van de inkomstenbelasting, die niet opgenomen was in de oorspronkelijke ontwerpbegrotingswet, maar die nu wel in de goed te keuren ontwerpwet moet zijn opgenomen, tenzij de nieuwe coalitie dit niet wil goedkeuren. Als dat het geval is dan kan men als nieuwe coalitie op nogal wat tegenwind rekenen omdat een groot deel van Aruba blij is met de onverwachte toegift die pas begin januari bekend werd. Rekening houden met politieke populariteit maakt een beslissing nog moeilijker en verwacht wordt dat de belastingmaatregel niet wordt ingetrokken. Zoals het CAft in diens reactie stelde is er geen adequate wetgeving om dit soort acties te voorkomen,die een ingrijpende wijziging inhouden van de verwachte inkomsten van de overheid en zoals dit meestal het geval is zal geen enkele partij het initiatief nemen om dit soort slimmigheden in de toekomst te voorkomen. Naar wordt gezegd is die actie er gekomen als een poging om de tegenstander, de christendemocratische partij, te beletten een van hun campagnebeloftes te realiseren, namelijk het drastisch verhogen van de pensioenuitkeringen, ook al een actie die gespeend lijkt van enig gezond verstand, maar dat schijnt nu eenmaal onze toekomst te zijn met het merendeel van onze politici. Dat wil echter niet zeggen dat we tegen een verhoging van de pensioenen zouden zijn en geen begrip zouden hebben voor de situatie van een groot deel van de gepensioneerden, zeker degenen die naast hun AOV-pensioen geen andere aanvullende pensioenuitkering hebben. Maar wat absoluut niet kan is zomaar een heel hoog bedrag noemen om stemmen te winnen, de verhoging moet het pensioenfonds niet in gevaar brengen, dat is wel het minimum wat men mag verwachten van politici die zichzelf willen afficheren als verantwoordelijke bewindslieden, dit gezien onze financiële situatie. Maar kennelijk is er al dus een spelletje aan de gang geweest van wie het meest kon bieden. Natuurlijk kunnen we nu de kritiek verwachten dat die afname met minstens Afl. 50 miljoen van de overheidsinkomsten nog genoeg ruimte overlaat, er wordt een surplus behouden, maar dat is niet het probleem.Het probleem is dat men al jarenlang werkt aan een fiscale hervorming samen met Nederland, waarbij we weinig vorderingen hebben gezien. Zo lijkt het erop dat de uitgaande regeringspartij niet van zins is de door hen ingevoerde omzetbelasting (BBO) los ta laten ten faveure van een BTW, die geensterke inflatoire werkingheeft endus voor iedereen gunstig zou zijn. En als klap op de vuurpijl komt de maatregel ook nog bij wijze van spreken op zomaar een gewone namiddag,als een politieke zet. Het is hilarisch dat de meest ingrijpende maatregel van de hele fiscale hervorming niet als degelijk voorbereide stap tot leven kwam, maar als gevolg van de verkiezingsuitslag. En op deze wijze geven onze politici dan zelf het tastbare bewijs dat we financieel toezicht nodig hebben, en voor langere tijd...

Verklaring van DVG over het cruiseschip MS Eurodam

Alle schepen moeten een Maritieme Gezondheidsverklaring indienen voordat ze de haven van Aruba binnenkomen

De Dienst Volksgezondheid (DVG) heeft kennis genomen van een publicatie op sociale media over het cruiseschip MS Eurodam, waarin wordt gesuggereerd dat Aruba ziekten via cruiseschepen toelaat, terwijl andere eilanden dit niet doen.

In internationale media circuleerde het nieuws over een uitbraak van het norovirus aan boord van een cruiseschip van Holland America Line. Volgens het Amerikaanse Centrum voor Ziektebestrijding en Preventie (CDC) zijn 79 passagiers en negen bemanningsleden ziek geworden tijdens de huidige reis van de Eurodam. De belangrijkste symptomen waren braken en diarree. Het schip vertrok op 19 februari vanuit Fort Lauderdale, Florida, voor een 10-daagse Caribische cruise, aldus CruiseMapper. De geplande bestemmingen zijn onder meer Aruba, Turks- en Caicoseilanden, de Dominicaanse Republiek en andere.

DVG reageert op het incident
DVG heeft gereageerd op dit voorval en verklaarde:
"Het is belangrijk om de gemeenschap te informeren dat DVG verantwoordelijk is voor het monitoren van besmettelijke ziekten aan boord van alle cruiseschepen die Aruba binnenkomen. Dit gebeurt via de zogenaamde 'Maritime Declaration of Health (MDH)', die elk cruiseschip verplicht moet indienen bij DVG voordat het de haven van Aruba binnenvaart."

Op basis van de ontvangen informatie uit de MDH van 72 uur, 48 uur en 24 uur voor aankomst, werd zondagavond (voordat het schip Aruba maandagochtend binnenkwam) een e-mail gestuurd naar de exploitant van het cruiseschip. De verantwoordelijke arts aan boord werd geïnformeerd dat, ondanks een afname van het aantal gevallen van acute gastro-enteritis (AGE), de toegestane limiet van 3% van AGE onder de passagiers werd overschreden, wat wijst op een uitbraak van AGE aan boord.

Ondanks dat DVG op de hoogte was dat de getroffen personen in isolatie bleven, werden de volgende sanitaire maatregelen aanbevolen om de gezondheid en veiligheid van zowel de opvarenden als Aruba te waarborgen:

De zieke personen moeten aan boord van het schip blijven en de isolatieprotocollen blijven volgen totdat de verantwoordelijke arts anders beslist. Ondanks verhoogde sanitaire maatregelen moet er extra aandacht worden besteed aan en strikt worden voldaan aan alle hygiënemaatregelen. Het cruiseschip zelf meldde dat hun hygiënemaatregelen waren verhoogd van niveau 2 naar niveau 3. DVG heeft advies en geldige aanbevelingen verstrekt aan het schip om de uitbraak van het norovirus aan boord in te dammen. Norovirus veroorzaakt diarree, braken

en buikpijn bij getroffen personen en is een virus dat regelmatig wordt gedetecteerd of aanwezig is op cruiseschepen.

Het bewakings- en monitoringssysteem van DVG maakt deel uit van het regionale Caribbean Vessels Surveillance System van de Caribbean Public Health Agency (CARPHA).

Uitbraken van norovirus op cruiseschepen
Dit geval wordt toegevoegd aan een reeks norovirusuitbraken die sinds december op cruiseschepen zijn geregistreerd, waaronder enkele die Aruba hebben bezocht. In december was er een uitbraak aan boord van de Zuiderdam van Holland America, in januari een andere aan boord van de Eurodam van dezelfde rederij, en deze maand werden meer dan 100 passagiers ziek van het norovirus aan boord van de Rotterdam, ook van Holland America Line.

Nog geen datum vastgesteld voor behandeling van de begroting

Ondanks deadline van de Rijksministerraad

Afgelopen vrijdag heeft demissionair premier Evelyn Wever-Croes een persconferentie gehouden, waarin ze aankondigde dat de Rijksministerraad Aruba een deadline heeft gesteld om de begroting 2025 te behandelen, namelijk uiterlijk op 31 maart.

De premier legde uit dat de wet bepaalt dat de landsbegroting van Aruba op 15 december van het voorafgaande jaar vastgesteld moet zijn. Als dit niet het geval is, moet er ten minste een datum vaststaan waarop de begroting zal worden afgerond.

In dit geval ligt de begroting bij het parlement, alle documentatie is beschikbaar en er is zelfs een wijzigingsnota ingediend – iets wat niet altijd voorafgaand aan de parlementaire behandeling wordt gestuurd. Toch heeft het parlement nog geen datum vastgesteld voor de behandeling van de begroting.

Op basis hiervan heeft het College Aruba financieel toezicht (CAft) een waarschuwingsbrief gestuurd aan zowel het parlement als de regering, waarin werd verzocht om de begroting zo snel mogelijk te behandelen, vóór 31 maart. Volgens de premier heeft het CAft echter geen reactie ontvangen van het parlement op deze brief, waarna de zaak werd geëscaleerd naar de Rijksministerraad.

Tijdens de vergadering van de Rijksministerraad afgelopen vrijdag stond de brief van het CAft op de agenda, en werd Aruba de opdracht gegeven om ervoor te zorgen dat de begroting 2025 vóór 31 maart wordt behandeld.

De premier gaf aan dat de gevolmachtigde minister aan de Rijksministerraad heeft uitgelegd dat de regering alles heeft gedaan wat nodig is: alle informatie is verstrekt en alle vragen zijn beantwoord om de begroting te kunnen behandelen.

Volgens haar was de Rijksministerraad tevreden met deze uitleg, maar besloot desondanks een brief te sturen – die volgens de premier onderweg zou moeten zijn – waarin het parlement wordt aangespoord om de begroting vóór 31 maart te behandelen.

De begroting 2025 vormt geen belemmering voor de nieuwe regering

Wever-Croes benadrukte dat de begroting 2025, zoals die momenteel bij het parlement ligt, indien goedgekeurd, geen belemmering vormt voor de nieuwe regering. Bij het financieel beheer van haar kabinet is er rekening mee gehouden dat 2025 een overgangsjaar zou zijn voor een nieuw kabinet, gezien de verkiezingen in december.

De begroting 2025 bevat de basisvoorzieningen die de regering nodig heeft om te blijven functioneren en essentiële diensten te verlenen. Als de begroting niet wordt goedgekeurd, waarschuwde de premier, komt de continuïteit van de overheid in gevaar, omdat momenteel slechts een deel van de begroting kan worden gebruikt, beperkt tot een kwart van de begroting van vorig jaar.

"Daarom wordt er op aangedrongen dat de begroting wordt behandeld. Zodra er een nieuwe regering is, bijvoorbeeld op 13 maart, kan deze werken aan een wijzigingsnota en mogelijk in april een eerste aanvullende begroting indienen, waarin alle aanpassingen en beleidsvoornemens worden opgenomen. Dat is mogelijk. En als dat gebeurt, is er geen probleem zoals nu dreigt met Nederland, de Rijksministerraad en verdere escalatie tot een Koninklijk Besluit (KB) en financieel toezicht," legde de premier uit.

Ze benadrukte dat, mocht Aruba een Koninklijk Besluit opgelegd krijgen, dit niet tegen haar kabinet zou zijn, omdat alles al is ingediend. Het zou echter een slechte start betekenen voor de nieuwe regering in de relatie met Nederland.

"We weten dat degenen die nu onderhandelen gewend zijn aan een slechte relatie met Nederland, aan Koninklijke Besluiten en zelfs hongerstakingen, maar ik denk dat dat niet meer van deze tijd is. Daarom doe ik een dringend beroep op de partijen in de formatie, AVP en Futuro, om deze zaak serieus en op de juiste manier te behandelen, zodat Aruba niet opnieuw in problemen raakt door escalatie met de Rijksministerraad," voegde ze toe.

CAft-voorzitter waarschuwt voor gevolgen bij uitblijven begrotingsbehandeling

Dinsdag bracht de voorzitter van het CAft, Lidewijde Ongering, het onderwerp ook ter sprake in een interview met het lokale nieuwsmedium Noticia Cla, waarin ze uitlegde dat als het parlement de begroting niet vóór eind maart behandelt, er geen directe sancties zijn, maar wel gevolgen.

"Er zijn geen directe sancties in de zin dat het alleen de Rijksministerraad alarmeert. Maar er zijn wel consequenties, en dat betekent dat het land zichzelf uiteindelijk schaadt, omdat het meer moet betalen. Je kunt de leningen niet herfinancieren, geen nieuwe contracten aangaan, en dat is natuurlijk niet wat je wilt. Uiteindelijk is dat ook niet goed voor de inwoners van Aruba," verklaarde Ongering.

Het nieuwsportaal vroeg haar hoe ze zou reageren op de gedachtegang van sommigen dat er geen sancties zijn en Aruba dus geen gevolgen ondervindt.

"Er zijn formeel geen sancties, maar er zijn wel consequenties voor het land, zoals ik net heb aangegeven. Een hogere rekening, mogelijk hogere rentelasten, geen mogelijkheid om nieuwe leningen aan te gaan – en dat is uiteindelijk niet goed voor de bevolking van dit land," sloot ze af.

Nog geen geplande vergadering voor begrotingsbehandeling

Om te achterhalen of er inmiddels een datum is vastgesteld voor de begrotingsbehandeling, heeft Bon Dia Aruba schriftelijke vragen gestuurd naar parlementsvoorzitter Gerlien Croes. Ze vroegen haar standpunt over de deadline van de Rijksministerraad, of er al een vergadering is uitgeschreven om de begroting te behandelen, of deze nog zal worden uitgeroepen, en of er obstakels zijn die dit proces belemmeren.

Op de officiële website van het Parlement van Aruba is nog geen geplande vergadering over de begrotingsbehandeling te vinden.

Tot het moment van sluiting van deze editie was er nog geen reactie ontvangen van de voorzitter van het parlement.

Visser overlijdt op zee dinsdagochtend

Op dinsdagochtend verschenen berichten op sociale media waarin werd gemeld dat een lokale visser een ongeluk had gehad en op zee om het leven was gekomen. Rond het middaguur bevestigde het Korps Politie Aruba het tragische voorval.

In een persbericht meldde de politie dat op dinsdag rond 10:00 uur de Maritieme eenheid de meldkamer had geïnformeerd dat twee vissers waren uitgevaren en dat één van hen overboord was gevallen.

De meldkamer van de politie schakelde direct de Kustwacht in, die onmiddellijk personeel stuurde naar het zuiden van Barcadera, waar zij de boot van de visser aantroffen. Volgens het politierapport gaf de man aan boord van de boot aan dat zijn vriend in het water was gevallen en niet meer reageerde. De Kustwacht deed er alles aan om de man te redden, maar hij vertoonde geen teken van leven meer.

Volgens lokale nieuwsmedia gebeurde het incident toen de visser bezig was met het uitwerpen van het anker en een touw verstrikt raakte om zijn voet, waardoor hij in het water viel. De andere visser kon niets doen om hem te redden. Op dat moment sloeg de visser die aan boord was alarm. Andere vissers kwamen snel ter plaatse, sprongen het water in, sneden het touw door en haalden de man uit het water. Helaas was hij op dat moment al verdronken. Hoewel deze details circuleren in lokale media, heeft de politie deze niet in hun officiële verklaring opgenomen.

De boot, de bemanningsleden en het lichaam van de overledene werden vervolgens naar de Marinierskazerne gebracht. Daar wachtten een forensisch arts, forensisch onderzoeksteam en slachtofferhulp op hen. Helaas kon slechts de dood van de heer Inocencio Filomeno Matos, geboren in Aruba op 22 juni 1943, worden vastgesteld. Hij overleed op 81-jarige leeftijd.

Het Korps Politie Aruba en Bon Dia Aruba betuigen hun condoleances en wensen de nabestaanden veel sterkte.

Twee belangrijke deadlines...*Terwijl er nog meer te doen valt...*

Hoewel we deze thema's uitgebreid hebben besproken is het onontkoombaar deze met aandacht te blijven volgen. We hebben twee belangrijke deadlines op komst, de uiterlijke datum waarop er een goedgekeurde begroting moet zijn (31 maart) en de datum waarop een overeengekomen ontwerprijkswet voor financieel toezicht van Aruba bij de Tweede Kamer moet zijn ingediend (1 mei a.s.). We hebben al uitgebreid commentaar geleverd op alles wat rondom deze kwesties speelt en gaan niet in herhaling vervallen, behalve aanstonds enkele belangrijke details. Maar daarnaast aandacht voor het feit dat die kwesties, hoe belangrijk ook, niet het enige is dat nu gedegen aandacht verdient.

De uiterlijke datum voor de goedkeuring van de begroting, eigenlijk de datum waarop deze aan het CAft aangeboden moet zijn, is een voorwaarde die de Koninkrijksregering vorige week stelde in de maandelijkse vergadering, waar ook de ontwerprijkswet voor financieel toezicht voor Aruba werd ingetrokken, in afwachting van de nieuwe versie, waarvoor de onderhandelingen met Aruba nog lopen. Het is geen formele aanwijzing want dat zou dan een Koninklijk Besluit betreffen en daar is geen sprake van. De reden waarom de Koninkrijksministerraad de aanbeveling van het CAft overnam om de regering van Aruba duidelijk te maken dat er echt urgentie bestaat, is dat dit niet alleen een overweging betreft van de gevolgen voor Aruba. Het tijdig zoeken van herfinanciering van de aflopende schulden om geen 'default' te riskeren raakt ook de belangen van Nederland en de Koninkrijksregering. Men heeft echt geen zin in het moeten herstellen van financiële zaken die verkeerd gaan. Het Koninkrijk heeft internationaal een van de meest solide financiëlereputaties ter wereld en dat wil men graag zo houden. Dit speelde duidelijk een rol in 2014 bij het ingrijpen in de financiën van Aruba, toen men vreesde dat de regering van Aruba bezig was in een financiële afgrond terecht te komen, met verscheidene opeenvolgende jaren van honderden miljoenen budgetoverschrijding die extern gefinancierd moest worden. Dat is een groot deel van de overheidsschuld die werd opgebouwd voordat de coronacrisis om de hoek kwam kijken. Tijdens een bijeenkomst met werknemersorganisaties en vakbonden bracht toentertijd een vertegenwoordiger van de Nederlandse regering de zaak heel duidelijk naar voren: " De Nederlandse regering zal niet toestaan dat een eiland afbreuk doet aan de reputatie van het Koninkrijk vanwege slecht financieel beheer." Een jaar later waren de zaken nog niet op orde en toen kwam het ingrijpen via een toezichtwet, een aangelegenheid die zowel geschiedenis is als ook nog geschiedenis aan het maken is. Het is te hopen dat het gezonde verstand de overhand krijgt bij onze politici en dat men ervoor zorgt dat beide deadlines worden gehaald.
Maar zoals eerder gesteld, er zijn andere dringende zaken die om aandacht vragen, die bovendien nieuw noch verrassend zijn. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat er duidelijkheid komt in het beleid met betrekking tot de illegaal op het eiland verblijvende bevolking. Hoe meer tijd er overheen gaat, hoe moeilijker het wordt om dit goed te regelen. Het feit dat de bewindsman die de betreffende portefeuilles beheerde uit het zicht is verdwenen vanwege problemen met justitie betekent nog niet dat het probleem niet meer bestaat. Het is niet voor te stellen dat in de onderhandelingen om tot een nieuwe regering te komen hierover niet gesproken zou zijn en in ieder geval mag van de volgende regering worden verwacht dat men hier duidelijkheid over verstrekt. Er zijn in feite twee opties; een ervan is niets doen, gewoon een commissie benoemen die ergens in 2026 met een verhaal komt en dan zien we wel weer verder... Dat betekent dat alles blijftlopen zoals nu; die migranten hebben kennelijk hun weg gevonden, ze wonen ergens en hebben werk om in hun levensbehoeften te voorzien en dat zonder voor grote problemen te zorgen in de gemeenschap. Kunnen we zaken zo laten? Ze dragen niets bij aan loonbelasting, ook niets aan sociale premies, maar in ieder geval moeten ze net zoals wij overal waar ze komen de omzetbelasting (BBO) betalen. We kunnen dit toch zo laten, het heeft al jaren zo gewerkt, toch? Het probleem komt weer terug op het moment dat we nog meer migranten krijgen, zowel legale als illegale, want we hebben veel meer werknemers nodig die we niet hebben, maar hoe gaan we dat dan doen? We moeten er ook rekening mee houden dat een buitenlander meestal niet vanuit het buitenland solliciteert, maar hier naartoe komt als toerist, en een minderheid via de kust, en gaat de deuren langs op zoek naar werk. Zullen we dit rekruteringsmodel ook maar handhaven?
Het andere alternatief is een vorm van legalisatievan de gehele groep die nu aanwezig is. Noem het maar 'amnestie' of wat dan ook. Het heeft voordelen: men gaat sociale premies betalen (AOV, AZV), hun bijdrage aan loonbelasting zal miniem zijn, zeker na de laatste aanpassing in de inkomstenbelasting, maar in ieder geval beginnen ze bij te dragen aan hun eigen medische kosten die dus niet meer voor rekening komen van de overheid. Van de overheid? Hoezo? Is de overheid verantwoordelijk voor het dragen van hun medische kosten? Ja, de verantwoordelijkheid voor een persoon die zich op onwettige wijze op jouw grondgebied aanwezig is, dat is dan door jouw toedoen gebeurd en naar internationaal verdrag heb je dan als overheid bepaalde verplichtingen. Hoe de medische kosten van b.v. het ziekenhuis met het AZV is geregeld, dat weten we niet.
Wat wewel bijna zeker weten is dat de komende regering ook niet deze zaak gaat aanpakken omdat men bang is dat een formele regeling van de verblijfsstatus van de migranten Aruba de reputatie kan bezorgen dat men (te) inschikkelijk is jegens de migranten. En met de situatie in Venezuela zoals die is en nog jaren kan blijven, kunnen we het dus maar beter hier helemaal niet over hebben, toch? Hun kinderen, als ze die hebben, kunnen toch naar school en als ze daarna willen studeren, dan kunnen ze dat hier doen, toch? Dat scheelt alweer een hoofdstuk in het nieuwe regeerplan...

Rode Kruis Aruba hoopt op betere samenwerking met de nieuwe regering

Onlangs hebben de formateurs Gerlien Croes en Mike Eman een ontmoeting gehad met een organisatie die zich richt op hulpverlening en het welzijn van de gemeenschap: het Rode Kruis Aruba. Tijdens verklaringen aan de pers na de bijeenkomst lichtte de directeur van het Rode Kruis Aruba, Stephen Daal, toe hoe de vergadering verliep en welke belangrijke aandachtspunten naar voren werden gebracht.

Daal gaf aan dat tijdens de vergadering een toelichting werd gegeven aan de formateurs over het werk dat de organisatie al verricht op sociaal gebied in Aruba.

Daarnaast werden enkele belangrijke punten en verbeterpunten besproken. Volgens Daal was een van de meest benadrukte punten een betere samenwerking met de toekomstige regering.

Daal gaf aan dat een betere samenwerking zowel betrekking heeft op de financiële kant als op de communicatie met verschillende departementen

die zich bezighouden met sociale aangelegenheden in Aruba.

"We pleiten voor een betere samenwerking met alle departementen. We zijn al in gesprek met verschillende departementen en hebben de formateurs hiervan op de hoogte gebracht," legde hij uit.

Financiële situatie van het Rode Kruis Aruba

Wat betreft de financiële situatie van de organisatie, gaf Daal aan dat zij afhankelijk zijn van fondsen uit verschillende bronnen. Hij verduidelijkte dat de private sector en Nederland financiële steun bieden, aangezien het Rode Kruis Aruba onder Nederland valt. De Arubaanse regering verstrekt echter geen fondsen, een punt dat uiteraard ook tijdens de bijeenkomst met de formateurs werd besproken.

Ruimte voor verbetering

Over mogelijke verbeteringen zei Daal dat er altijd ruimte is om zaken te verbeteren. Hij gaf aan dat er specifieke aandachtspunten zijn die nader besproken moeten worden, maar dat er tijdens de bijeenkomst niet genoeg tijd was om in detail op alle verbeterpunten in te gaan.

"Zodra de regering aantreedt, zullen de betrokken departementen of ministers zich op het juiste moment over deze zaken buigen," verklaarde hij.

Foto: Facebook Red Cross Aruba

Rechter doet uitspraak op 3 april in ontnemingszaak tegen Benny Sevinger

Gisteren vond bij de Rechtbank van Eerste Aanleg de behandeling plaats van de ontnemingszaak die het Openbaar Ministerie (OM) heeft aangespannen tegen voormalig parlementariër en minister Benny Sevinger in het kader van het Avestruz-onderzoek. Het OM heeft in deze zaak een vordering tot verbeurdverklaring van in totaal 900.000 florin ingediend.

Volgens een persbericht van het OM wordt dit bedrag geëist als compensatie voor de vermeende illegale financiële voordelen die de verdachte zou hebben ontvangen uit misdrijven waarvoor hij in hoger beroep is veroordeeld in de Avestruz-zaak.

Het OM legt uit dat het op illegale wijze verkregen vermogen onder andere donaties en onverklaarbare sommen geld omvat.

Eerder werd de ex-parlementariër en minister veroordeeld tot 48 maanden gevangenisstraf, waarvan 12 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaar. Daarnaast werd hem het recht om deel te nemen aan verkiezingen en om een openbare functie te bekleden voor een periode van 5 jaar ontnomen.

"De Avestruz-zaak omvat ernstige beschuldigingen tegen de voormalig minister van Infrastructuur en heeft een diepe impact op de samenleving. Met de ontneming wil het Openbaar Ministerie de illegaal verkregen financiële voordelen afnemen en een duidelijk signaal afgeven dat criminaliteit niet loont," aldus het OM.

Op 3 april zal de rechter uitspraak doen in deze ontnemingszaak.

Emotionele Sevinger ontkent illegale inkomsten

Volgens het lokale nieuwsplatform Noticia Cla heeft Sevinger tijdens de zitting aangegeven niet te accepteren dat hij 900.000 florin illegaal heeft ontvangen, zoals het OM beweert.

De rechter vroeg de verdachte naar zijn huidige situatie, waarop Sevinger geëmotioneerd raakte en begon te huilen, daarbij aangevend dat hij werkloos is en zich momenteel in een moeilijke situatie bevindt. "Ik werk hier en daar, schilder wat, doe klusjes – gewoon wat nodig is om te overleven," verklaarde hij.

Volgens het nieuwsplatform was ook zijn dochter, parlementariër Stephany Sevinger, aanwezig in de rechtbank en beleefde zij eveneens een emotioneel moment waarin ze haar tranen niet kon bedwingen.

Tijdens de zitting werd verder duidelijk dat Sevinger tijdens zijn tijd als minister zijn dagvergoedingen opspaarde en deze gebruikte voor het financieren van renovaties aan zijn huis, terwijl hij de rest van het geld bewaarde voor toekomstige reizen.

Sevinger spreekt van politieke vervolging

Bij het verlaten van de rechtbank gaf Sevinger, vergezeld door familieleden waaronder zijn dochter Stephany Sevinger (parlementariër voor AVP), een verklaring aan Telearuba. Hij legde uit dat het OM stelt dat hij financiële giften en andere geldbedragen heeft ontvangen, waardoor er nu een ontnemingszaak tegen hem loopt om dat bedrag terug te vorderen.

Hij beweerde echter dat het OM verder gaat dan alleen de financiële voordelen en beschuldigingen inbrengt die niet eens deel uitmaakten van de strafzaak.

"Het OM heeft simpelweg gekozen voor een bedrag waarvan ze vinden dat ze kunnen zeggen dat het illegaal is verkregen," benadrukte hij. "Maar ze kunnen niet bewijzen waar dat geld vandaan komt."

Sevinger ontkende daarnaast de beschuldigingen van het OM dat hij drie huizen in Miami bezit, een condominium in Aruba, en bankrekeningen in Curaçao, Panama en de VS waar illegaal verkregen geld naartoe zou zijn gegaan.

"Zelfs in de strafzaak konden ze dat niet bewijzen, ze hebben het niet eens naar voren gebracht. Maar ze gebruikten deze beweringen wel om mij meer dan 70 dagen vast te houden en nu ook in de ontnemingszaak," verklaarde hij.

Sevinger voegde toe dat het OM een taxatie van zijn woning heeft laten uitvoeren, waaruit bleek dat de woning momenteel 1,5 miljoen florin waard is. Hij legde uit dat het OM stelt dat 900.000 florin van die waarde afkomstig is van een illegale bron, terwijl volgens hem niet kan worden bewezen wie dat geld heeft gegeven of waar het precies vandaan komt.

"Ik heb hen bewezen dat ik een hypotheek van 600.000 florin heb. Als parlementariër en minister heb ik in totaal 3,5 miljoen florin aan salaris ontvangen. Daarnaast heb ik inkomsten uit andere bronnen, zoals mijn huis dat verhuurd wordt, los van mijn officiële inkomsten. Ik heb voldoende geld verdiend om na 30 jaar een huis te bezitten met een waarde van 1,5 miljoen florin. Dat is de huidige waarde, maar dat betekent niet dat dit het bedrag is dat ik ervoor heb betaald, want ik heb zelf aan de bouw gewerkt," aldus Sevinger.

Hij beklemtoonde dat deze zaak niet gaat over de oorspronkelijke beschuldigingen tegen hem, maar dat het in zijn ogen een politieke vervolging betreft.

Achtergrond van de Avestruz-zaak

De Avestruz-zaak begon met een onderzoek door de Landsrecherche naar mogelijke corruptiedelicten in verband met de uitgifte van overheidsterreinen tussen 2009 en 2017.

Het onderzoek richtte zich op de mogelijke rol van voormalig minister Benny Sevinger en de vraag of bepaalde bedrijven op onjuiste gronden erfpachtrechten hebben verkregen.

De zaak begon officieel in september 2022, waarbij verschillende verdachten voor de rechtbank verschenen en werden ondervraagd over hun betrokkenheid bij de stichting Curason Berde. Een van de drie verdachten weigerde aan het begin van de zaak vragen van de rechter te beantwoorden, met als reden dat hij al meerdere keren als getuige was verhoord en daarbij bijna 3.000 vragen had beantwoord. Hij zag daarom geen noodzaak om opnieuw verklaringen af te leggen en verwees naar zijn advocaat.

Zoals bekend werd Sevinger veroordeeld voor zijn rol in de zaak.

In eerste instantie vond de rechtbank Sevinger schuldig aan machtsmisbruik en misbruik van zijn functie als minister. Hij werd veroordeeld tot 1 jaar gevangenisstraf, waarvan 6 maanden voorwaardelijk, en kreeg een verbod om gedurende 5 jaar een openbare functie te bekleden.

Sevinger en zijn verdediging waren het niet eens met deze uitspraak en gingen in hoger beroep.

In juli vorig jaar deed het Gerechtshof uitspraak en verhoogde de straf van Sevinger naar 48 maanden gevangenisstraf, waarvan 12 maanden voorwaardelijk, en handhaafde het verbod om zich verkiesbaar te stellen of als ambtenaar te werken voor een periode van 5 jaar.

Na deze veroordeling uitte Sevinger opnieuw zijn teleurstelling en beschuldigde hij het OM van corruptie en politieke vervolging. Hij ging in cassatie tegen de uitspraak.

Er is nog geen uitspraak in de cassatiezaak over de Avestruz-zaak, maar volgens het OM zal de Hoge Raad de feiten van de zaak niet opnieuw beoordelen, maar alleen nagaan of de juridische procedures correct zijn gevolgd en of de motivering van het Hof juridisch deugdelijk is.

De overheid is afwezig bij... *Het aanpakken van huisvestingproblematiek...*

Een van de grote en hardnekkige problemen die welke regering ook moet aanpakken betreft het huisvestingsprobleem. We spreken hier duidelijk over aanpakken en niet van oplossen, want we weten hoe moeilijk en veelzijdig deze problematiek is. Dat geldt niet alleen voor ons want zelfs landen als Nederland, met een voortdurende aandacht voor het vraagstuk, wordt nu geconfronteerd met een grote schaarste en dat in alle categorieën. Het probleem bij ons is dat vooral in de laatste jaren op het gebied van beleid en nog meer als co-investeerder, opeenvolgende regeringen zich de grote afwezige hebben getoond.

Of dit allemaal zal kunnen veranderen met het komende kabinet is een vraag die zij zullen moeten beantwoorden, in ieder geval is de urgentie daar en die wordt met de dag groter. In het recente overleg van de formateurs met vertegenwoordigers van de onroerend goedmakelaars hebben de formateurs kunnen vernemen wat de obstakels zijn die zij zien voor een gezondere ontwikkeling van de woningmarkt. Wat er zal worden gedaan met deze informatie is niet bekend. Maar het lijkt ons belangrijk de problematiek in een bredere context te bekijken want er is nog heel wat meer wat in ogenschouw moet worden genomen en die welke oplossing ook behoorlijk gecompliceerd maken.

De woningschaarste wordt bijvoorbeeld veroorzaakt door het gebrek aan overheidsbeleid, het gebrek aan grond voor woningbouw, het gebrek aan investeringen in de woningbouw, woningen die omgezet worden in commerciële ruimte, de vrije toegang tot de woningmarkt voor niet-ingezetenen en nog zo wat. In de laatste jaren hebben we kunnen merken dat steeds vaker woningen, zeker aan de belangrijkste wegen, omgezet worden tot bedrijfspanden. Dit is nooit helemaal te vermijden maar samen met de trend om woningen aan buitenlanders te verkopen die deze omzetten in 'airbnb', 'vacationrentals' en soortgelijke benamingen voor toeristisch verhuur heeft dit geleid tot behoorlijk minder woningen beschikbaar voor de lokale markt. Tot nu toe is niets gebleken van enige poging om deze tendens een halt toe te roepen, al was dit maar gedeeltelijk. Als de gedachte is dat er niets ondernomen kan worden dan heeft men het mis. We kunnen daarbij verwijzen naar het beleid in Nederland met betrekking tot de Waddeneilanden waar sinds jaar en dag een restrictief beleid geldt voor vestiging en het verwerven van onroerend goed, ook ten aanzien van de eigen burger van het vasteland. Men kan dus bijvoorbeeld niet zomaar op Texel een woning kopen en bewonen; er zijn daar bepaalde voorwaarden aan verbonden zoals een zekere economische binding met het eiland. De restricties die wij nu hier kennen voor vestiging vanuit het buitenland komen voort uit het oorspronkelijke Nederlandse beleid voor alle eilanden, inclusief die in het Caribisch gebied. Dit vanwege hun geringe grootte en dus hun kwetsbaarheid voor grote invloeden van buitenaf. De vraag is of onze huidige bestuurders zich hierom bekommeren.

Een ander thema is de mate waarin de overheid betrokken zou moeten zijn bij creëren van huisvesting, uitsluitend faciliterend voor het verschaffen van grond en regelgeving, of als (co-)investeerder in de bouw en beheer van huisvesting.Na de volkswoningbouwprojecten vanaf de jaren 90 is er in feite een bijna complete stilstand gekomen in de deelname van de overheid in de volkswoningbouw.Hetgeen daarna het woningenlandschap heeft beheerst was de bouw van appartementen, bij particuliere woningen op het erf en in appartementencomplexen voor degenen die geen eengezinswoning nodig hadden of niet konden bekostigen. Een prangende vraag nu is of de overheid het zich kan permitteren de eigen rol te beperken tot het faciliteren van bouwgrond, juist in de fase waarin nu nog maar weinig overgebleven is om in erfpacht uit te geven. Het is ook duidelijk dat de financiële situatie van de overheid niet veel ruimte biedt om zelf iets te doen, maar er ontbreekt ook de planning om actiever in te zetten op het scheppen van huisvesting voor de groep die niet naar de bank kan gaan voor een hypotheeklening. De druk van de markt komt ook tot uiting in de vraag naar appartementen. We zien bijvoorbeeld in 2022 en 2023 een grote toename van de bouwinvesteringen in vergelijking met de voorgaande jaren. Terwijl de investeringen in woningbouw in genoemde jaren terugkeerde naar het niveau van 2019, stegen de investeringen in appartementennaar een niveau van 219% van de waarde in 2019. Een overduidelijke aanwijzing van waar de grote vraag zich bevindt en dat is dan niet alleen in de vrije woningmarkt, die al jarenlang buiten bereik ligt van het overgrote deel van de bevolking.

Dit zorgt naar ons inzicht voor enkele specifieke vragen voor de overheid en in het bijzonder van het aanstonds aantredende kabinet. Dit vooral vanwege de beperkende factoren die een coherent overheidsbeleid moeilijk maken. De genoemde beperkte beschikbaarheid van bouwgrond in de buitendistricten hetgeen grote bouwprojecten onmogelijk maakt. Dit afgezien van de vraag of het wenselijk is om de urbanisatie nog te laten plaatsvindendicht bij de natuurgebieden. Het lijkt ons dat het alternatief, niet een gemakkelijke overigens, deherontwikkeling is van oude domeingronden in en net buiten de oude stadskernen (San Nicolas, Oranjestad). Hier kan behoorlijk veel bereikt worden maar tegen aanzienlijk meer kosten. Iedereen kan wel begrijpen dat het platwalsen van een stuk grond met natuurlijke begroeiing en daarop honderden woningen neerzetten veel makkelijker en goedkoper is, maar willen we nu nog steeds die kant opgaan? Het lijkt ons beter om in te zetten op het herstel van de oude stadskernen, ook al omdat we daar toch niet aan ontkomen. Maar dat hangt ook af van de mogelijkheden van de overheid om te investeren. Een blik op de financiële cijfers zegt ons meteen genoeg, maar daarmee is nog niet alles gezegd. Er zijn nog meer financiële bronnen lokaal aanwezig, zoals de pensioenfondsen die hun geld vanwege de risicospreiding moeten verdelen tussen buitenlandse en lokale beleggingen. Ook andere ondernemingen zoals banken en verzekeringsmaatschappijen zouden kunnen investeren, als daar maar voldoende garanties tegenover staan. Als er een entiteit kon worden opgericht om de afvalwaterzuivering te beheren, dan zou het toch mogelijk moeten zijn een entiteit te hebben die met gebruikmaking van de waarde van het onroerend goed zichzelf kan bedruipen. In ieder geval kan de overheid niet de grote afwezige blijven op dit gebied.

CBS: Inkomensdeficit in januari het op één na hoogste in de afgelopen zes jaar

Onlangs heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gegevens gepubliceerd over de Consumentenprijsindex (CPI) voor januari 2025. Dit omvatte ook informatie over het bestaansminimum.

Het bestaansminimum voor een huishouden bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen (0-15 jaar) bedroeg in januari 2025 Afl. 5.480, een daling van Afl. 31 vergeleken met december 2024 (Afl. 5.511). Voor een éénpersoonshuishouden bedroeg het bestaansminimum Afl. 2.609, een daling van Afl. 15 vergeleken met december 2024 (Afl. 2.624).

Wat is het bestaansminimum en hoe wordt het aangepast?
Het CBS definieert het bestaansminimum als het minimumniveau van inkomsten dat als noodzakelijk wordt beschouwd om op een adequate en sociaal acceptabele manier te kunnen functioneren in de samenleving. Wanneer de term "bestaansminimum" wordt gebruikt, wordt in feite verwezen naar een "sociaal bestaansminimum", en niet naar de letterlijke definitie van een bestaansminimum zoals gedefinieerd door de Verenigde Naties: "het bedrag dat nodig is om de goederen en diensten te verwerven die als noodzakelijk worden beschouwd om een leven zonder basisdeprivatie te leiden."

Een index is ontwikkeld voor het bestaansminimum, waarbij de kosten worden berekend van alle essentiële middelen die een gemiddelde volwassene per maand verbruikt. Elke maand wordt deze index aangepast op basis van de prijzen van voedsel, kleding, huisvesting, transport en andere goederen in de basisconsumptiekorf.

Het huidige bestaansminimum is gebaseerd op het rapport "Bestaansminimum 2010", dat in januari 2010 door het CBS is gepubliceerd. Dit rapport wordt maandelijks geactualiseerd op basis van de CPI. De referentie-eenheid die het CBS gebruikt (zoals aangegeven in dit rapport) is een huishouden bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen (0-14 jaar).

Bestaansminimum in januari 2025
Het bestaansminimum is het minimumniveau van inkomsten dat wordt beschouwd als noodzakelijk om een adequate levensstandaard in een bepaald land te behouden. Meestal wordt het bepaald door de kosten van alle essentiële middelen die een volwassene per maand of per jaar verbruikt te berekenen. Dit wordt over het algemeen een basisbehoefte-index genoemd en varieert afhankelijk van de prijzen van voedsel, kleding, huisvesting, transport en andere essentiële goederen in de consumptiekorf.

Om het minimuminkomen per huishouden van verschillende grootte en samenstelling te berekenen, worden equivalentieschalen toegepast. De schaal kent een waarde van 1,0 toe aan de eerste volwassene, 0,5 aan elke extra volwassene in het huishouden (16 jaar en ouder) en 0,3 aan elk kind (0-15 jaar).

Het bestaansminimum is gebaseerd op de cijfers uit het rapport "Bestaansminimum 2010" en wordt maandelijks aangepast met inflatie, op basis van de maandelijkse CPI. De referentie-eenheid in dit rapport is

een huishouden bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen (0-15 jaar).

In januari 2025 bedroeg het maandelijkse bestaansminimum voor een huishouden van twee volwassenen en twee kinderen Afl. 5.480. Dit betekent een stijging van Afl. 18 vergeleken met januari 2024 (Afl. 5.462), voornamelijk veroorzaakt door stijgingen van Afl. 16 en Afl. 14 in de sectoren "Voedsel en niet-alcoholische dranken" en "Transport". De grootste daling in januari 2025 werd geregistreerd in de sector "Huisvesting" (Afl. -10).

In januari 2025 bedroeg het maandelijkse bestaansminimum voor een éénpersoonshuishouden Afl. 2.609, wat neerkomt op een inkomensdeficit van Afl. 623. Dit betekent een stijging van Afl. 8 ten opzichte van het deficit van een jaar geleden (Afl. 615). Dit inkomensdeficit is het op één na hoogste dat in een periode van zes jaar is geregistreerd voor de maand januari.

Curaçao: Nieuwe wet op strafvordering treedt in werking in 2027

(Curaçao Chronicle) – Het Parlement van Curaçao heeft de nieuwe Wet op de Strafvordering goedgekeurd met 13 stemmen voor en geen tegenstemmen. Dit markeert een belangrijke hervorming van het juridische kader voor strafrechtelijk onderzoek en vervolging.

Minister van Justitie Shalten Hato verwacht dat de wet in januari 2027 in werking zal treden.

Deze wetgeving is sinds augustus 2019 in behandeling

en heeft te maken gehad met meerdere vertragingen. In mei 2023 drong minister Hato er bij het parlement op aan om de goedkeuring te bespoedigen, vooral omdat Aruba inmiddels al een nieuwe wet op strafvordering heeft ingevoerd.

De Wet op de Strafvordering is een verzameling wetten en regels die bepalen hoe strafbare feiten worden onderzocht, vervolgd en berecht. De wet legt de rechten en verantwoordelijkheden vast van alle betrokken partijen in het strafproces, waaronder de politie, het Openbaar Ministerie (OM), de rechter, verdachten en slachtoffers.

Curaçao's huidige Wet op de Strafvordering is verouderd en sluit niet goed aan bij technologische en juridische ontwikkelingen.

Voorbereiding en bewustwordingscampagne
Om een soepele overgang te garanderen, zal de overheid een uitgebreide bewustwordingscampagne opzetten voor belangrijke instanties, zoals het Openbaar Ministerie, de politie van Curaçao, het Hof van Justitie en de Orde van Advocaten. Dit initiatief heeft als doel om juridische professionals en rechtshandhavingsinstanties te informeren over de nieuwe regelgeving.

Minister Hato heeft verzekerd dat de nieuwe wet geen negatieve gevolgen zal hebben voor verdachten. Zo blijven de regels omtrent voorlopige hechtenis grotendeels ongewijzigd. Daarnaast zullen speciale onderzoeksmethoden, zoals infiltratie, alleen onder zeer strikte voorwaarden worden toegestaan. De wet biedt ook sterkere bescherming voor slachtoffers, zoals het recht op schadevergoeding en toegang tot opgenomen verhoren.

De nieuwe Wet op de Strafvordering zal het juridische systeem van Curaçao moderniseren en ervoor zorgen dat wetgeving en gerechtelijke procedures voldoen aan hedendaagse normen.

Aanbeveling van het Cft voor Sint Maarten:

"Verhoging van inkomsten is noodzakelijk"

Sint Maarten moet prioriteit geven aan het verhogen van de inkomsten. Het College financieel toezicht (Cft) voor Curaçao en Sint Maarten heeft dit punt benadrukt tijdens recente gesprekken met de regering van Sint Maarten. Zonder hervormingen zal het land in de komende jaren niet over voldoende middelen beschikken voor publieke uitgaven en belangrijke investeringen.

Het Cft uit al geruime tijd zorgen over het feit dat de inkomsten van Sint Maarten niet het verwachte niveau bereiken. De collectieve belastingdruk bedraagt slechts 27%, wat aanzienlijk lager is dan in Aruba, Curaçao en Nederland, waar het gemiddelde rond 40% ligt. Het belastingstelsel van Sint Maarten is verouderd, en de Belastingdienst kampt met uitvoeringsproblemen. Hierdoor loopt het land substantiële inkomsten mis. Daarnaast voorspelt het Internationaal Monetair Fonds (IMF) een tekort bij de Uitvoeringsorganisatie Sociale en Ziektekosten Verzekeringen (SZV) in 2027, indien er geen wijzigingen in het beheer worden doorgevoerd. Zonder hervormingen verwacht het Cft structurele tekorten op de begroting van Sint Maarten.

Hervormingen
Recentelijk is een hervormingstraject voor de Belastingdienst gestart. Dit is een stap in de goede richting. In dit kader is het belangrijk dat de Belastingdienst een geïntegreerde aanpak hanteert voor de uitvoering.

Daarnaast heeft Sint Maarten meerdere mogelijkheden om de inkomsten te verhogen, zoals:
De invoering van een belasting op toerisme,
Betere inning van de belasting op accommodaties,
De introductie van een algemene ziektekostenverzekering.

Het feit dat één instantie verantwoordelijk is voor zowel belastinginning als premieheffing zou leiden tot een efficiëntere inning en hogere inkomsten.
De Belastingdienst kan ook beter toezicht houden door samen te werken met het Audit Team Sint Maarten. Het Cft dringt erop aan deze plannen zo snel mogelijk te implementeren, zodat er meer inkomsten gegenereerd worden en begrotingsoverschotten gerealiseerd kunnen worden. Dit zou Sint Maarten helpen om de liquiditeitspositie te verbeteren en belangrijke publieke uitgaven en investeringen te realiseren.

Begroting 2025 en 2026
Ondanks dat het ontwerpbegroting voor 2025 op tijd is ingediend, is het Sint Maarten opnieuw niet gelukt om het begrotingsproces af te ronden voordat het jaar begon.
Voor de periode 2025-2028 verwacht het land begrotingsoverschotten. In dit kader wordt ervan uitgegaan dat in 2026 een belasting op toerisme zal worden ingevoerd. Deze maatregel zou extra inkomsten genereren, maar het wetgevingstraject is nog niet afgerond. Daarom acht het Cft de verwachte begrotingsoverschotten onzeker.
De aanhoudende tekorten bij de sociale zorgfondsen vormen eveneens een risico voor de nationale begroting. Op dit moment werkt Sint Maarten aan de begroting voor 2026. Het Cft dringt erop aan dat het land alles in het werk stelt om de begroting vast te stellen vóór de start van het nieuwe jaar, voor het eerst sinds 2010.
Op deze manier kan het land een belangrijke stap zetten in de verbetering van de overheidsfinanciën.

Voormalig minister van Sint Maarten Christophe Emmanuel beschuldigd van corruptie

(Curacao.nu) – Voormalig parlementariër Christophe Emmanuel wordt beschuldigd van meerdere gevallen van omkoping en corruptie tijdens zijn ambtstermijn als minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur (VROMI) tussen december 2016 en januari 2018.

Volgens de aanklachten zou Emmanuel steekpenningen hebben ontvangen van zakenman J.M.B., wiens bedrijf de omstreden opdracht kreeg om een grote vlag te plaatsen bij Bell's Lookout Point. De betaling van 23.500 Antilliaanse gulden vond plaats na de orkaan Irma in september 2017. Dit project was verdeeld: sommige mensen zagen de vlag als een symbool van nationale trots, terwijl anderen bekritiseerden dat de vlag snel scheurde, wat extra kosten voor de overheid met zich meebracht.

Daarnaast wordt Emmanuel ervan beschuldigd steekpenningen te hebben ontvangen via zijn medeverdachte J.A.D., die als tussenpersoon fungeerde voor bouwbedrijven die overheidsprojecten uitvoerden. Samen met zijn voormalige kabinetschef M.A.R. en zijn partner J.E.B. wordt Emmanuel beschuldigd van verduistering van publieke gelden, waarbij het infrastructuurbedrijf van B. en R. vier overheidsopdrachten ontving, waaronder het repareren van bruggen en werkzaamheden aan een basketbalveld.

Verzoek om aanvullend onderzoek
Tijdens de zitting hebben de advocaten Safira Ibrahim en Jairo Bloem om een aanvullend onderzoek gevraagd, waaronder het verhoor van meer dan tien getuigen, waaronder hooggeplaatste ambtenaren en voormalige politici. De rechter zal op 13 maart beslissen of dit verzoek wordt goedgekeurd.

De verdediging van Emmanuel werd woensdag niet vertegenwoordigd, omdat zijn advocaat Peggy-Ann Brandon om persoonlijke redenen niet aanwezig was.

Een ander discussiepunt was de toegang tot het dossier van de verdachte J.M.B., die zichzelf wil verdedigen. De officier van justitie benadrukte dat de wet voorschrijft dat alleen advocaten het volledige dossier mogen inzien, terwijl verdachten alleen informatie mogen ontvangen onder toezicht van het Openbaar Ministerie.

Niet de eerste keer voor Emmanuel
Dit is niet de eerste keer dat Emmanuel voor de rechtbank staat wegens corruptie. In oktober 2020 werd een eerdere zaak, genaamd "Operatie Begonia", over misstanden bij de uitgifte van erfpachtgronden, nietig verklaard.

De beschuldigingen tegen Emmanuel kwamen aan het licht tijdens onderzoeken en huiszoekingen in oktober 2022. Tijdens een inval in zijn woning werd bewijs in beslag genomen dat werd gebruikt in het huidige onderzoek.

Emmanuel raakte ook eerder in opspraak, samen met andere ministers, toen bleek dat zij de screeningsprocedure niet hadden doorstaan, wat leidde tot de intrekking van zijn benoeming voor een nieuwe overheidsfunctie.